

112

USTAWA

z dnia 4 maja 1982 r.

o urzędzie Ministra Kultury i Sztuki.

Art. 1. Minister Kultury i Sztuki jest naczelnym organem administracji państwowej w dziedzinie kultury i sztuki.

Art. 2. Celem działalności Ministra Kultury i Sztuki jest:

- 1) stwarzanie warunków dla rozwoju wszystkich dziedzin kultury narodowej,
- 2) zapewnianie powszechnego i demokratycznego uczestnictwa społeczeństwa w życiu kulturalnym,
- 3) ochrona dóbr kultury oraz tradycji i dziedzictwa narodowego,
- 4) upowszechnianie humanistycznych wartości kultury narodowej i światowej,
- 5) dbanie o właściwe miejsce kultury w życiu narodu i w rozwoju społeczno-gospodarczym socjalistycznego Państwa.

Art. 3. Do zakresu działania Ministra Kultury i Sztuki należą sprawy:

- 1) określania kierunków polityki kulturalnej i sposobów jej realizacji,
- 2) popierania twórczości artystycznej i literackiej,
- 3) działalności artystycznej, widowiskowej i rozrywkowej,
- 4) plastyki i wystaw artystycznych,
- 5) kinematografii,
- 6) wydawnictw, księgarstwa, bibliotek i czytelnictwa,
- 7) przemysłu poligraficznego, muzycznego i fonograficznego,
- 8) tworzenia warunków dla upowszechniania twórczości oraz ochrony praw twórców i artystów wykonawców,
- 9) zapewniania uczestnictwa w życiu kulturalnym poszczególnym środowiskom społecznym i zawodowym,
- 10) tworzenia warunków rozwoju placówek upowszechniania kultury,

- 11) popierania rozwoju społecznego ruchu kulturalnego i artystycznego,
- 12) ochrony dóbr kultury, muzealnictwa oraz kultury ludowej i rękodzieła artystycznego,
- 13) szkolnictwa artystycznego i kształcenia w dziedzinie kultury i sztuki,
- 14) edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży, w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Wychowania,
- 15) upowszechniania kultury polskiej za granicą oraz współpracy z zagranicą w dziedzinie kultury i sztuki, w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych.

Art. 4. Minister Kultury i Sztuki, realizując zakres działania określony w art. 3, współdziała ze społecznymi przedstawicielstwami środowisk twórczych, stowarzyszeń kulturalnych i organizacji społecznych.

Art. 5. Minister Kultury i Sztuki, na podstawie przepisów ustawowych, organizuje współdziałanie organów państwowych, organizacji społecznych i spółdzielczych w dziedzinach objętych zakresem jego działania.

Art. 6. 1. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii właściwej komisji sejmowej, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowy zakres i tryb działania Ministra Kultury i Sztuki.

2. Organizację Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz jednostki organizacyjne podporządkowane Ministrowi Kultury i Sztuki określa statut nadany przez Radę Ministrów.

Art. 7. Traci moc ustawa z dnia 16 lutego 1961 r. o zakresie działania Ministra Kultury i Sztuki (Dz. U. Nr 10, poz. 53).

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

Sekretarz Rady Państwa: *E. Duda*

113

USTAWA

z dnia 4 maja 1982 r.

o szkolnictwie wyższym.

Dział I

Postanowienia ogólne.

Rozdział 1

Zadania szkół wyższych i podstawy ich samorządności.

Art. 1. 1. Szkoły wyższe są państwowymi jednostkami organizacyjnymi, powołanymi do prowadzenia badań naukowych, kształcenia i socjalistycznego wychowania studentów zgodnie z Konstytucją Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Szkoły wyższe są samorządnymi społecznościami nauczycieli akademickich, studentów i innych pracowników szkoły.

3. Przepisy ustawy stosuje się do wyższych szkół niepaństwowych w granicach określonych w art. 5.

Art. 2. 1. Szkoły wyższe uczestniczą w dziele wszechstronnego rozwoju nauki, kultury i gospodarki narodowej oraz kształcą studentów, zgodnie z ideałami humanizmu i sprawiedliwości społecznej, na świadomych swych obowiązków i praw obywateli socjalistycznego państwa.

2. Szkoły wyższe w swej działalności kierują się dobrem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3. Szkoły wyższe w swej działalności kierują się zasadami wolności nauki i sztuki. Zgodnie z tymi zasadami w szkołach wyższych jest rozwijana wielość kierunków naukowych i artystycznych przy poszanowaniu odrębności światopoglądowych.

Art. 3. 1. Szkoły wyższe w swej działalności zespala badania naukowe, nauczanie i wychowanie młodzieży.

2. Podstawowymi zadaniami szkoły wyższej są:

- 1) kształcenie wysoko kwalifikowanych specjalistów dla wszystkich dziedzin życia społecznego, a także rozwijanie w nich umiejętności samodzielnego myślenia oraz sprawnego i twórczego działania,
- 2) prowadzenie badań naukowych oraz rozwijanie twórczości zawodowej i artystycznej,
- 3) kształcenie pracowników nauki oraz przygotowanie ich do pracy twórczej, badawczej i dydaktycznej,
- 4) kształtowanie postaw patriotycznych, poczucia odpowiedzialności obywatelskiej i aktywności społecznej, umiłowania prawdy i sprawiedliwości,
- 5) kształcenie artystów oraz przygotowanie ich do samodzielnej pracy twórczej,
- 6) pielęgnowanie, rozwijanie i upowszechnianie wszystkich form kultury narodowej,
- 7) współudział w praktycznym stosowaniu nauki i sztuki w całokształcie życia społecznego i gospodarczego,
- 8) realizacja idei uczelni otwartej i zapewnienie jej udziału w procesie stałej edukacji narodowej.

3. Wyższe szkoły medyczne uczestniczą ponadto w sprawowaniu opieki zdrowotnej w ramach społecznego systemu ochrony zdrowia. Ustalają one we własnym zakresie proporcje między badaniami naukowymi, potrzebami kształcenia i działalnością w zakresie ochrony zdrowia, która nie może naruszać podstawowych funkcji szkoły.

Art. 4. 1. W zarządzaniu samorządną szkołą wyższą uczestniczy cała społeczność szkoły poprzez wybieralne organy kolegialne i jednoosobowe.

2. Szkoła wyższa ma w szczególności prawo do:

- 1) uchwalania statutu szkoły,
- 2) wyboru rektora, prorektorów, dziekanów, prodziekanów oraz innych organów jednoosobowych i kolegialnych, a także do ich odwoływania,
- 3) określania wewnętrznej struktury i organizacji szkoły na zasadach określonych w ustawie,
- 4) ustalania planów i programów badań oraz kierunków i treści nauczania w granicach określonych w ustawie,
- 5) nadawania stopni naukowych i występowania z wnioskami o nadanie tytułów naukowych, zgodnie z przepisami ustawowymi o stopniach i tytułach naukowych,
- 6) ustalania limitów przyjęć na poszczególne kierunki studiów na zasadach określonych w ustawie,
- 7) samodzielnego gospodarowania majątkiem i środkami finansowymi w granicach określonych w przepisach prawa,
- 8) powoływania na stanowiska w szkole wyższej osób posiadających odpowiednie kwalifikacje na zasadach określonych w ustawie,
- 9) nawiązywania i prowadzenia współpracy z zagranicznymi szkołami i placówkami naukowymi,
- 10) nawiązywania i prowadzenia współpracy z innymi szkołami wyższymi oraz jednostkami naukowymi, gospodarczymi, kulturalnymi i administracyjnymi w kraju,
- 11) prowadzenia działalności wydawniczej w formach organizacyjnych określonych statutem i dysponowania własną bazą poligraficzną,
- 12) prowadzenia działalności socjalno-bytowej stosownie do potrzeb pracowników i studentów,
- 13) tworzenia odpowiednich warunków dla działalności samorządu pracowniczego i studenckiego oraz organizacji studenckich, społecznych, pracowniczych i związkowych,

14) prowadzenia działalności gospodarczej i usługowej nie naruszającej zadań szkoły.

3. Organy szkoły wyższej są właściwe we wszystkich sprawach dotyczących jej organizacji i działalności, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

4. Decyzje wszystkich organów szkoły wyższej są jawne, z wyjątkiem decyzji w sprawach objętych przepisami o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej.

5. Istotne decyzje dotyczące poszczególnych grup społeczności akademickiej są podejmowane po zasięgnięciu opinii tych grup lub ich wybieralnych przedstawicieli.

Art. 5. 1. Przepisy ustawy dotyczą państwowych szkół wyższych, z wyjątkiem szkół wyższych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

2. Państwowe wyższe szkoły teologiczne, ze względu na swą specyfikę, podlegają również władzom kościelnym.

3. Przepisy ustawy dotyczą wyższych szkół niepaństwowych, o ile ich statuty, w związku z odrębnym charakterem tych szkół, nie stanowią inaczej.

4. Przepisy ustawy nie dotyczą wyższych uczelni państwowych i wyższych seminariów duchownych, których status jest regulowany umową między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a władzami kościelnymi.

Rozdział 2

Zasady tworzenia i działania szkół wyższych.

Art. 6. 1. Szkoły wyższe, zwane dalej „szkołami”, tworzy się, znosi, łączy i przekształca w drodze ustawy.

2. Ustawa o utworzeniu szkoły określa jej nazwę, siedzibę, ogólny zakres działalności oraz naczelny lub centralny organ administracji państwowej sprawujący nadzór nad jej działalnością.

3. Szkoła posiada osobowość prawną.

4. Właściwe organy państwowe mogą podejmować decyzje dotyczące działalności szkół tylko w wypadkach przewidzianych w ustawie.

Art. 7. 1. Szkoła działa na podstawie statutu uchwalonego przez senat, po zasięgnięciu opinii kolegialnych organów jednostek organizacyjnych szkoły oraz organizacji politycznych i społecznych działających w szkole.

2. Rektor przedstawia statut właściwemu ministrowi w ciągu miesiąca od dnia jego uchwalenia.

3. Właściwy minister może zgłosić zastrzeżenia do statutu szkoły w terminie trzech miesięcy od daty jego otrzymania.

4. Senat uzgadnia z właściwym ministrem poprawki do statutu w terminie trzech miesięcy od daty zgłoszenia zastrzeżeń. Po upływie tego terminu, w razie braku uzgodnienia, ostateczną decyzję w sprawie treści statutu podejmuje właściwy minister, za zgodą prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

5. Statut wchodzi w życie z dniem w nim określonym, z tym że przy ustalaniu tej daty uwzględnia się okresy, o których mowa w ust. 2—4.

Art. 8. 1. Nauczanie w szkołach jest prowadzone w ramach kierunków studiów, które odpowiadają dziedzinom nauki, sztuki, specjalnościom naukowym, artystycznym i zawodowym.

2. Nazwy kierunków studiów określa Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

3. Podstawowym systemem studiów są studia dzien-

ne. Szkoła może prowadzić studia wieczorowe, zaoczne, eksternistyczne lub inne w sytuacjach uzasadnionych potrzebami gospodarki narodowej.

4. Szkoły prowadzą także studia podyplomowe oraz studia i kursy specjalne.

5. Kierunki działalności szkoły określa senat szkoły w myśl art. 57 ust. 2 pkt 2.

Art. 9. 1. Szkoły mają prawo nadawania absolwentom tytułów zawodowych magistra, lekarza, inżyniera, magistra inżyniera i innych określonych na podstawie art. 94 ust. 2.

2. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego określa warunki, jakim powinny odpowiadać szkoły uprawnione do nadawania tytułów zawodowych wymienionych w ust. 1.

Art. 10. 1. Szkoła ma prawo nadawania tytułu doktora honoris causa na wniosek swojej jednostki organizacyjnej, uprawnionej do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

2. Tytuł doktora honoris causa nadaje senat szkoły osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju nauki, kultury i życia społecznego.

3. Nadanie tytułu doktora honoris causa obywatelowi innego państwa następuje za zgodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, wyrażoną w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych.

Art. 11. Wykłady w szkołach są otwarte, o ile statut szkoły nie stanowi inaczej.

Art. 12. Szkoła zapewnia swoim pracownikom i studentom wolność swobodnego wyrażania poglądów oraz zrzeszania się i odbywania zgromadzeń na zasadach określonych przez przepisy prawa.

Art. 13. 1. Szkoła prowadzi badania własne, a ponadto w ramach zawartych porozumień bierze udział w realizacji programów badawczych wspólnie z innymi szkołami i instytucjami oraz jednostkami gospodarki narodowej.

2. Szkoła, w zakresie swojej działalności, może zawierać porozumienia i umowy z innymi szkołami i instytucjami oraz dysponować uzyskanymi w ich wyniku dochodami.

Art. 14. 1. Szkoła zapewnia swobodny obieg informacji naukowej i nieskrępowany dostęp do piśmiennictwa.

2. Publikacja własnych wydawnictw szkoły, czasopism naukowych i fachowych oraz druków zwartych następuje na podstawie planu wydawniczego uchwalanego przez senat.

Art. 15. 1. Utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie szkoły zapewnia rektor przy pomocy organów szkoły.

2. Teren szkoły określa rektor w porozumieniu z właściwym terenowym organem administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

3. Organy porządku publicznego mogą wkroczyć na teren szkoły tylko na wezwanie rektora lub osoby przez niego upoważnionej. Jednakże w razie powstania nagłego zagrożenia życia ludzkiego lub katastrofy żywiołowej organy te mogą same wkroczyć na teren szkoły, zawiadamiając o tym niezwłocznie rektora. Organy porządku publicznego powinny opuścić teren szkoły niezwłocznie po ustaniu przyczyn, które uzasadniły ich wkroczenie na teren szkoły.

Rozdział 3

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Art. 16. 1. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwana dalej „Radą Główną”, jest wybieralnym organem przedstawicielskim szkolnictwa wyższego, posiadającym uprawnienia stanowiące i opiniodawcze w zakresie przewidzianym w ustawie.

2. W odniesieniu do poszczególnych rodzajów szkolnictwa wyższego działają ponadto: Rada Wyższego Szkolnictwa Medycznego, Rada Wyższego Szkolnictwa Artystycznego oraz Rada Wyższego Szkolnictwa Kultury Fizycznej.

3. Rady, o których mowa w ust. 1 i 2, działają na podstawie uchwalonych przez siebie regulaminów.

4. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki zapewnia obsługę administracyjną oraz środki niezbędne dla funkcjonowania Rady Głównej, a właściwi ministrowie — dla funkcjonowania rad, o których mowa w ust. 2.

Art. 17. 1. Kadencja Rady Głównej trwa trzy lata.

2. Rada Główna składa się z siedemdziesięciu członków. W skład Rady wchodzi przedstawiciele:

- 1) szkół podległych Ministrowi Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki — w liczbie pięćdziesięciu,
- 2) szkół podległych Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej — w liczbie dziesięciu,
- 3) szkół podległych Ministrowi Kultury i Sztuki — w liczbie pięciu,
- 4) szkół podległych Głównemu Komitetowi Kultury Fizycznej i Sportu — w liczbie trzech,
- 5) wyższego szkolnictwa morskiego — w liczbie dwóch.

Art. 18. 1. Wyboru do Rady Głównej dokonują elektorzy w głosowaniu tajnym. Wyboru elektorów dokonuje się na wydziałowych i szkolnych zebraniach osób posiadających czynne prawo wyborcze.

2. Czynne prawo wyborcze przysługuje osobom zatrudnionym w szkołach na stanowiskach profesorów i docentów, osobom posiadającym stopień naukowy doktora habilitowanego oraz przedstawicielom nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora w liczbie nie większej niż $\frac{1}{4}$ ogółu osób posiadających czynne prawo wyborcze.

3. Bierne prawo wyborcze przysługuje osobom zatrudnionym w szkołach na stanowiskach profesorów i docentów oraz osobom posiadającym stopień naukowy doktora habilitowanego. Bierne prawo wyborcze nie przysługuje osobom pełniącym funkcje rektora lub prorektora.

4. Wybory odbywają się według zasad ustalonych w regulaminie wyborczym, uchwalonym przez Radę Główną.

Art. 19. 1. Rada Główna działa w pełnym składzie albo przez swoje organy.

2. Organami Rady Głównej są:

- 1) przewodniczący Rady Głównej,
- 2) prezydium Rady Głównej.

3. Skład prezydium Rady Głównej określa regulamin Rady Głównej.

Art. 20. 1. W posiedzeniach Rady Głównej uczestniczy Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

2. W posiedzeniach Rady Głównej z głosem doradczym uczestniczy pięciu przedstawicieli nauczycieli akademickich nie posiadających biernego prawa wyborczego

oraz po jednym przedstawicielu organizacji studenckich o zasięgu ogólnokrajowym.

3. W posiedzeniach Rady Głównej uczestniczy przedstawiciel wyższego szkolnictwa wojskowego oraz przedstawiciel wyższego szkolnictwa resortu spraw wewnętrznych.

4. W posiedzeniach Rady Głównej mogą uczestniczyć przedstawiciele Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowych, z głosem doradczym.

5. Osoby, o których mowa w ust. 2, są wybierane na zasadach określonych regulaminem wyborczym, o którym mowa w art. 18 ust. 4.

6. Posiedzenia Rady Głównej zwoływane są co najmniej raz na pół roku.

Art. 21. 1. Rada Główna na wniosek Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki rozstrzyga w sprawach:

- 1) głównych kierunków badań naukowych, kształcenia i rozwoju kadry w obszarze szkolnictwa wyższego,
- 2) projektów perspektywicznych i okresowych planów rozwoju szkolnictwa wyższego,
- 3) projektów planów badań naukowych szkolnictwa wyższego,
- 4) przyznawania jednostkom organizacyjnym szkół prawa nadawania stopni naukowych oraz pozbawiania tych uprawnień, działając w tym zakresie w porozumieniu z Centralną Komisją Kwalifikacyjną do Spraw Kadr Naukowych,
- 5) kierunków studiów i zasad organizacji studiów.

2. Rada Główna opiniuje:

- 1) zasady i limity przyjęć na pierwszy rok studiów,
- 2) zasady opracowywania planów studiów i ramowych programów nauczania,
- 3) kierunki i zasady polityki kadrowej i socjalnej w szkolnictwie wyższym,
- 4) zasady finansowania badań naukowych prowadzonych w szkołach oraz zasady współpracy szkół z innymi placówkami naukowymi w tym zakresie,
- 5) projekty rozdziału środków finansowych i materialnych pomiędzy szkoły,
- 6) wnioski w sprawie tworzenia, znoszenia, łączenia i przekształcania szkół,
- 7) zasady współpracy szkół z zagranicą,
- 8) projekty aktów normatywnych dotyczących szkolnictwa wyższego, uchwalanych przez Sejm lub Radę Ministrów,
- 9) inne niż wymienione w pkt 1—8 sprawy przedkłada-
ne przez Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, senaty szkół lub z własnej inicjatywy.

Art. 22. Rada Główna przesyła szkołom roczne sprawozdania ze swej działalności.

Art. 23. Do rad, o których mowa w art. 16 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 17 ust. 1, art. 18, 19, 20 ust. 1, 2 i 4—6 oraz art. 21 ust. 2.

Rozdział 4

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Art. 24. 1. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki realizuje politykę Państwa w dziedzinie szkolnictwa wyższego, koordynując w tym zakresie działalność szkół, oraz sprawuje nadzór nad podległymi szkołami w granicach określonych ustawą.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:

- 1) występuje z wnioskami w sprawach tworzenia, znoszenia, łączenia i przekształcania szkół,
- 2) przygotowuje do rozstrzygnięcia przez Radę Główną:
 - a) projekty głównych kierunków badań naukowych, kształcenia i rozwoju kadry w obszarze szkolnictwa wyższego,
 - b) projekty perspektywicznych i okresowych planów rozwoju szkolnictwa wyższego,
 - c) projekty planów badań naukowych w szkołach,
 - d) projekty wyznaczania kierunków studiów i zasad organizacji studiów,

3) ustala:

- a) zasady i limity przyjęć na pierwszy rok studiów,
 - b) zasady opracowywania planów studiów i ramowych programów nauczania,
 - c) kierunki i zasady polityki kadrowej i socjalnej w szkolnictwie wyższym,
 - d) zasady finansowania badań naukowych prowadzonych w szkołach oraz zasady współpracy szkół z innymi placówkami naukowymi w tym zakresie,
 - e) zasady współpracy szkół z zagranicą,
- 4) dokonuje rozdziału środków finansowych i materialnych pomiędzy szkoły.

3. Uprawnienia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, o których mowa w ust. 2, przysługują odpowiednio właściwym ministrom w stosunku do nadzorowanych przez nich szkół.

Art. 25. 1. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki sprawuje nadzór nad podległymi szkołami w zakresie zgodności ich działania z prawem. W tym celu może:

- 1) żądać od organów szkół wyjaśnień w każdej sprawie dotyczącej działalności szkoły,
- 2) uchylać decyzje rektora i uchwały senatu naruszające prawo.

2. Uprawnienia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki określone w ust. 1 przysługują odpowiednio właściwym ministrom w stosunku do nadzorowanych przez nich szkół.

3. Decyzje podjęte na podstawie ust. 1 pkt 2 mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego na zasadach i w trybie przewidzianym przez Kodeks postępowania administracyjnego.

Dział II

Ustrój i administracja szkoły.

Rozdział 1

Jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 26. 1. Jednostki organizacyjne szkoły tworzy się, znosi, łączy i przekształca stosownie do potrzeb badawczych, artystycznych i dydaktyczno-wychowawczych oraz do jej możliwości kadrowych. Decyzje w tych sprawach podejmuje się po zasięgnięciu opinii pracowników zainteresowanych jednostek.

2. Jeżeli statut szkoły nie stanowi inaczej, podstawową jednostką organizacyjną szkoły w zakresie działalności naukowej, artystycznej i dydaktyczno-wychowawczej związanej z głównymi kierunkami studiów jest wydział.

3. Jednostki organizacyjne szkoły mogą być jednostkami wydziałowymi, pozawydziałowymi, międzywydziałowymi lub międzyuczelnianymi. Jednostki te mogą być powiązane organizacyjnie z jednostkami organizacyjnymi Polskiej Akademii Nauk, z innymi instytutami i placów-

kami naukowymi, oświatowymi, artystycznymi, a także z jednostkami gospodarczymi.

4. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określa zasady współdziałania placówek akademii medycznych z placówkami służby zdrowia.

Art. 27. Statut szkoły określa wewnętrzną strukturę i organizację szkoły oraz rodzaj wchodzących w jej skład jednostek organizacyjnych. Statut może stanowić również o tworzeniu jednostek organizacyjnych nie przewidzianych w ustawie.

Art. 28. 1. Instytut kierunkowy organizuje i prowadzi pracę badawczą lub artystyczną oraz pracę dydaktyczno-wychowawczą związaną z określonym kierunkiem studiów.

2. Instytut specjalizacyjny organizuje i prowadzi pracę badawczą lub artystyczną oraz pracę dydaktyczno-wychowawczą związaną z określoną grupą przedmiotów naukania lub specjalizacji badawczych (artystycznych).

3. Katedra organizuje i prowadzi pracę badawczą, artystyczną lub leczniczą oraz pracę dydaktyczno-wychowawczą stanowiącą przedmiot wyodrębnionej dyscypliny naukowej.

4. W ramach wydziału, instytutu lub katedry mogą być tworzone kliniki, zakłady, pracownie, laboratoria i inne jednostki organizacyjne.

Art. 29. 1. Wydział oraz jednostkę organizacyjną o charakterze pozawydziałowym tworzy właściwy minister na wniosek rektora zaopiniowany przez senat.

2. Jednostki organizacyjne o charakterze międzyuczelnianym tworzy właściwy minister na wniosek rektora szkoły będącej siedzibą jednostki, uzgodniony z zainteresowanymi rektorami. Wniosek wymaga zaopiniowania przez właściwe senaty. Jednostki te mogą być tworzone również z inicjatywy właściwego ministra, po zasięgnięciu opinii senatów właściwych szkół.

3. Jednostki organizacyjne działające w ramach wydziału tworzy rektor na wniosek dziekana wydziału zaopiniowany przez radę wydziału. Decyzje w tych sprawach podlegają zatwierdzeniu przez senat szkoły.

Art. 30. W szkole mogą być tworzone jednostki organizacyjne o charakterze doświadczalnym, gospodarczym lub usługowym, związane z jej działalnością podstawową. Jednostki te tworzy rektor w ramach posiadanych przez szkołę środków.

Art. 31. Właściwy minister, działając jako organ założycielski w rozumieniu ustawy o przedsiębiorstwach państwowych, może powołać przedsiębiorstwo określonej szkoły i ustalić dla niego zadania w zakresie realizacji zadań szkoły.

Art. 32. 1. Szkoła posiada bibliotekę główną. Biblioteka jest ogólnoszkolną jednostką organizacyjną działalności podstawowej o zadaniach usługowych, naukowych i dydaktycznych; pełni funkcję ośrodka informacji naukowej oraz funkcję ogólnodostępnej biblioteki naukowej; jest ogniwem ogólnokrajowej sieci bibliotecznej i ogólnokrajowej sieci informacji naukowej.

2. Bibliotekę główną tworzy się w trybie przewidzianym w art. 29 ust. 1.

3. Szkoła może posiadać także inne biblioteki, które wspólnie z biblioteką główną tworzą jednolity system biblioteczno-informacyjny szkoły. Nadzór nad działalnością tego systemu sprawuje dyrektor biblioteki głównej w zakresie ustalonym w statucie szkoły.

4. Biblioteki, o których mowa w ust. 3, tworzy się, przekształca i znosi w trybie przewidzianym przez statut szkoły.

Rozdział 2

Organy szkoły oraz zasady i tryb ich powoływania.

Art. 33. 1. Kolegialnymi organami szkoły są senat i rady wydziałów.

2. Jednoosobowymi organami szkoły są rektor i dziekani.

3. W szkołach jednowydziałowych nie powołuje się rady wydziału ani dziekana; ich funkcje spełniają odpowiednio senat i rektor.

Art. 34. Tryb powoływania na stanowiska obsadzone w drodze wyboru określa statut szkoły, przy zachowaniu następujących zasad:

- 1) wszystkie głosowania wyborcze są tajne,
- 2) każdemu z wyborców przysługuje prawo zgłaszania kandydatów, chyba że ustawa lub statut stanowią inaczej,
- 3) wybór następuje wówczas, gdy kandydat uzyskał więcej niż połowę głosów, chyba że statut wymaga większości kwalifikowanej,
- 4) dla ważności wyborów konieczny jest udział w głosowaniu więcej niż połowy uprawnionych do głosowania, chyba że statut wymaga większej liczby uprawnionych.

Art. 35. 1. Kadencja organów wybieralnych szkoły rozpoczyna się z dniem 1 września i trwa 3 lata, chyba że statut ustanawia krótszy okres kadencji; kończy się zawsze z dniem 31 sierpnia ostatniego roku kadencji.

2. Statut szkoły powinien określić termin i tryb powoływania organów kolegialnych szkoły w taki sposób, aby organy te dokonały wyboru organów jednoosobowych szkoły w miesiącu maju ostatniego roku upływającej kadencji organów kolegialnych.

Art. 36. 1. W skład senatu wchodzi:

- 1) rektor,
- 2) prorektor lub prorektorzy,
- 3) dziekani i dyrektorzy instytutów kierunkowych działających poza wydziałami,
- 4) wybierani osobno dla każdej z tych grup przedstawiciele:
 - a) profesorów, docentów i doktorów habilitowanych,
 - b) pozostałych nauczycieli akademickich,
 - c) studentów,
 - d) pracowników szkoły nie będących nauczycielami akademickimi,
- 5) po jednym przedstawicielu delegowanym przez organy partii i stronnictw politycznych działających w szkole,
- 6) przedstawiciel studium wojskowego.

2. Skład senatu w 51—66% stanowią profesorowie, docenci i doktorzy habilitowani według ustaleń statutu szkoły.

Art. 37. 1. Liczbę przedstawicieli, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 4, tryb ich wyboru i odwoływania, a w odniesieniu do przedstawicieli studentów — także czas trwania ich kadencji, określa statut szkoły.

2. Obowiązki wybranych przedstawicieli w działalności organów kolegialnych szkoły i rygory spełniania tych obowiązków określa statut szkoły.

Art. 38. Przedstawiciele zasiadający w senacie, nie będący profesorami, docentami i doktorami habilitowanymi, mają prawo głosu we wszystkich sprawach, z wyjątkiem zastrzeżonych przepisami ustaw, a w szczególności spraw dotyczących:

- 1) wniosków o nadanie stopni i tytułów naukowych,
- 2) wniosków o powołanie na stanowiska profesorów.

Art. 39. W posiedzeniach senatu biorą udział z głosem doradczym:

- 1) dyrektor biblioteki głównej,
- 2) dyrektor administracyjny i kwestor,
- 3) po jednym przedstawicielu organizacji studenckich o zasięgu ogólnokrajowym oraz innych organizacji studenckich określonych statutem szkoły,
- 4) po jednym przedstawicielu związków zawodowych działających na terenie szkoły.

Art. 40. Skład senatu szkoły bezwydziałowej ustala jej statut zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.

Art. 41. 1. Rektor szkoły jest wybierany przez senat lub kolegium elektorów. Statut szkoły określa organ dokonujący wyboru rektora.

2. W skład kolegium elektorów wchodzi elektorzy wybrani na warunkach określonych w art. 36 ust. 2 przez:

- 1) profesorów, docentów i doktorów habilitowanych zatrudnionych w szkole, spośród ich grona,
- 2) innych nauczycieli akademickich zatrudnionych w szkole, spośród ich grona,
- 3) studentów szkoły, spośród ich grona,
- 4) innych pracowników szkoły, spośród ich grona.

3. Przewodniczący organu przeprowadzającego wybory zawiadamia niezwłocznie właściwego ministra o dokonanych wyborze.

4. Właściwy minister w terminie czternastu dni od dnia zawiadomienia może zgłosić, w porozumieniu z prezydium Rady Głównej, uzasadniony sprzeciw w stosunku do dokonanego wyboru. W terminie czternastu dni od doręczenia szkole sprzeciwu właściwy organ szkoły przeprowadza ponowne wybory.

5. W ponownych wyborach nie może kandydować osoba, w stosunku do której zgłoszono sprzeciw, o którym mowa w ust. 4.

6. Właściwy minister potwierdza nominacją wybór rektora szkoły.

7. W wypadku utworzenia szkoły, pierwszego rektora powołuje właściwy minister.

Art. 42. Rektorem szkoły może być profesor albo docent ze stopniem doktora habilitowanego, a gdy szkoła zatrudnia więcej niż 10 profesorów — rektorem może być tylko profesor. Wymóg posiadania stopnia doktora habilitowanego nie dotyczy szkół artystycznych.

Art. 43. 1. Liczbę prorektorów szkoły określa statut szkoły.

2. Wyboru prorektorów dokonuje organ, który wybiera rektora, na osobnym posiedzeniu, po dokonaniu wyboru rektora i w terminie określonym przez statut szkoły.

3. Prawo do zgłaszania kandydatów na prorektorów spośród profesorów, docentów i doktorów habilitowanych przysługuje wyłącznie rektorowi elektowi. Przy wyborze prorektorów stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wyboru rektora.

4. Statut szkoły może przewidywać uprawnienia wyborców do zgłaszania rektorowi elektowi — spośród osób, o których mowa w ust. 3 — propozycji kandydatur na prorektorów. Rektor elekt nie jest związany zgłoszonymi propozycjami.

5. Wybór każdego prorektora odbywa się osobno.

6. Wysunięcie przez rektora szkoły kandydatury na prorektora do spraw studenckich wymaga zgody większości przedstawicieli studentów wchodzących w skład senatu lub kolegium elektorów.

Art. 44. 1. W skład rady wydziału wchodzi:

- 1) dziekan,
- 2) prodziekan lub prodziekani,
- 3) pozostali profesorowie, docenci i doktorzy habilitowani zatrudnieni w wydziale,
- 4) wybrani w sposób określony przez statut szkoły przedstawiciele:
 - a) innych nauczycieli akademickich niż wymienieni w pkt 3, zatrudnionych w wydziale,
 - b) studentów wydziału,
 - c) pracowników szkoły zatrudnionych w wydziale, a nie będących nauczycielami akademickimi.

2. Do składu rady wydziału stosuje się odpowiednio postanowienia art. 36 ust. 2 oraz art. 37 i 38.

3. W posiedzeniach rady wydziału mają prawo brać udział z głosem doradczym emerytowani profesorowie i docenci.

Art. 45. Dziekanem może być wybrany profesor, docent lub doktor habilitowany zatrudniony w wydziale.

Art. 46. Wyboru dziekana dokonuje rada wydziału w trybie określonym przez statut szkoły.

Art. 47. 1. Liczbę prodziekanów określa statut szkoły.

2. Prodziekanów wybiera rada wydziału spośród profesorów, docentów i doktorów habilitowanych przedstawionych przez dziekana elekta. Statut szkoły może określać uprawnienia wyborców do zgłaszania dziekanowi elektowi propozycji kandydatur na prodziekanów. Dziekan elekt nie jest związany zgłoszonymi propozycjami.

3. Wysunięcie przez dziekana kandydatury na prodziekana do spraw studenckich wymaga zgody większości przedstawicieli studentów, wchodzących w skład rady wydziału.

Art. 48. Rektor, prorektorzy, dziekan i prodziekani mogą być wybrani na to samo stanowisko nie więcej niż na dwie następujące po sobie kadencje.

Art. 49. Przepisy dotyczące składu rady wydziału stosuje się odpowiednio do rady instytutu kierunkowego.

Art. 50. Dyrektorów instytutów specjalistycznych oraz kierowników katedr, zakładów i klinik powołuje rektor na wniosek rady wydziału (rady instytutu) po zasięgnięciu opinii senatu szkoły.

Art. 51. 1. Skład rady bibliotecznej i tryb jej powoływania określa statut szkoły.

2. Przewodniczącym rady bibliotecznej jest dyrektor biblioteki głównej, jeżeli statut szkoły nie stanowi inaczej.

Art. 52. 1. Dyrektora biblioteki głównej wybiera rada biblioteczna. Tryb dokonywania wyboru dyrektora biblioteki głównej określa statut szkoły.

2. Dyrektor biblioteki głównej powinien mieć kwalifikacje starszego kustosa dyplomowanego lub kustosa dyplomowanego, a ponadto stopień naukowy oraz co najmniej pięcioletni staż pracy w bibliotece naukowej, na

stanowisku kierowniczym. W wypadkach wyjątkowych na stanowisko dyrektora biblioteki głównej można wybrać osobę mającą kwalifikacje kustosa dyplomowanego, lecz nie mającą stopnia naukowego.

Art. 53. Statut szkoły określa wykaz stanowisk w szkole, które nie mogą być łączone.

Art. 54. 1. Jeżeli osoba pełniąca funkcję organu jednoosobowego przestanie ją pełnić w czasie trwania kadencji, należy w ciągu miesiąca dokonać wyboru innej osoby na to stanowisko. Kadencja takiej osoby kończy się wówczas z upływem dnia, na który przypadałby koniec kadencji jej poprzednika.

2. Tryb wyboru na stanowisko zwolnione w sposób, o którym mowa w ust. 1, określa statut szkoły.

Art. 55. Organy kolegialne i jednoosobowe szkoły pełnią swe funkcje do czasu ukonstytuowania się organów nowej kadencji.

Art. 56. 1. Osoby pełniące w szkole funkcje organów jednoosobowych, w razie rażącego naruszenia obowiązków związanych z pełnioną funkcją, mogą być odwołane przez organ, który dokonał ich wyboru. W wypadku rektora wybranego przez kolegium elektorów, z odpowiednim wnioskiem występuje senat szkoły.

2. Odwołania, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się w ciągu miesiąca od dnia powzięcia wiadomości o rażącym naruszeniu obowiązków. Odwołania nie można dokonać po upływie sześciu miesięcy od dnia dopuszczenia się tego naruszenia.

3. W razie bezczynności organu, o którym mowa w ust. 1, odwołania dokonuje odpowiednio właściwy minister w porozumieniu z prezydium Rady Głównej lub rektor szkoły w porozumieniu z senatem szkoły. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Kompetencje organów szkoły.

Art. 57. 1. Senat jest najwyższym organem szkoły.

2. Senat w szczególności:

- 1) uchwała statut szkoły i regulamin studiów,
- 2) ustala ogólne kierunki działalności szkoły,
- 3) zatwierdza plany studiów i programy nauczania,
- 4) sprawuje kontrolę nad działalnością szkoły,
- 5) upoważnia rektora do zawierania porozumień z innymi szkołami lub innymi instytucjami i jednostkami organizacyjnymi w sprawach dotyczących prowadzenia wspólnej działalności,
- 6) zatwierdza plan rzeczowo-finansowy szkoły i rozpatruje sprawozdania z jego wykonania,
- 7) zatwierdza roczne sprawozdania rektora z działalności szkoły,
- 8) określa wielkość i zakres działalności gospodarczej lub usługowej szkoły,
- 9) decyduje w sprawach określonych w ustawie i statucie szkoły.

3. Zadania wynikające z ust. 2 pkt 3 nie dotyczą ustalanych w odrębnym trybie planów i programów zajęć wojskowych oraz szkolenia obronnego.

4. Szczegółowe kompetencje senatu określa statut szkoły.

Art. 58. Uchwały senatu są wiążące dla rektora, innych organów szkoły oraz wszystkich członków społeczności akademickiej.

Art. 59. 1. Rektor jest najwyższym organem wykonawczym szkoły.

2. Rektor kieruje szkołą, a w szczególności:

- 1) reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- 2) zwołuje posiedzenia senatu i przewodniczy jego obradom, z wyjątkiem posiedzeń, na których ocenia się działalność rektora,
- 3) jest przełożonym wszystkich pracowników szkoły oraz przełożonym i opiekunem studentów,
- 4) podejmuje decyzje dotyczące funkcjonowania szkoły, nie należące do zakresu działania innych jej organów,
- 5) sprawuje nadzór bieżący nad administracją szkoły,
- 6) zapewnia przestrzeganie prawa na terenie szkoły,
- 7) działa na rzecz zapewnienia właściwych warunków funkcjonowania szkoły,
- 8) działa na rzecz zaspokajania potrzeb socjalno-bytowych, zdrowotnych i kulturalnych studentów i pracowników szkoły,
- 9) podejmuje decyzje w sprawach współpracy szkoły z zagranicą,
- 10) wyznacza zakres działania prorektorów,
- 11) decyduje w sprawach określonych w ustawie i statucie szkoły.

Art. 60. Rada wydziału w szczególności:

- 1) wybiera oraz odwołuje dziekana i prodziekanów,
- 2) ustala ogólne kierunki działania wydziału,
- 3) przedkłada wnioski w przedmiocie ustalenia kierunków studiów i specjalności oraz limitów przyjęć na kierunki studiów i specjalności,
- 4) uchwała projekty planów studiów i programów nauczania,
- 5) sprawuje nadzór nad działalnością wydziału,
- 6) powierza zajęcia dydaktyczne osobom spoza szkoły,
- 7) działa na rzecz zapewnienia właściwych warunków i kierunków rozwoju młodej kadry naukowo-dydaktycznej wydziału,
- 8) uchwała wnioski w sprawie urlopów naukowych dla pracowników i kontroluje ich wykorzystanie,
- 9) zatwierdza roczne sprawozdania dziekana,
- 10) decyduje w sprawach zastrzeżonych dla niej w ustawie i statucie szkoły.

Art. 61. Uchwały rady wydziału wiążą dziekana oraz wszystkich członków społeczności akademickiej wydziału.

Art. 62. 1. Dziekan jest organem wykonawczym wydziału.

2. Dziekan kieruje wydziałem, a w szczególności:

- 1) reprezentuje wydział na zewnątrz,
- 2) przewodniczy obradom rady wydziału, z wyjątkiem posiedzeń, na których ocenia się działalność dziekana,
- 3) jest przełożonym wszystkich pracowników wydziału oraz przełożonym i opiekunem studentów,
- 4) podejmuje decyzje dotyczące funkcjonowania wydziału, nie należące do zakresu działania innych organów,
- 5) ustala szczegółowy plan zajęć prowadzonych przez wydział,
- 6) sprawuje nadzór bieżący nad działalnością wydziału,
- 7) dba o zaspokajanie potrzeb socjalno-bytowych studentów oraz o należyte traktowanie potrzeb pracowników,
- 8) wyznacza zakres działalności prodziekanów,

9) decyduje w sprawach zastrzeżonych dla niego w ustawie i statucie szkoły.

Art. 63. Przepisy dotyczące kompetencji rady wydziału oraz dziekana stosuje się odpowiednio do rad oraz dyrektorów instytutów kierunkowych, nie będących jednostkami organizacyjnymi wydziału.

Art. 64. Zakres kompetencji rad i dyrektorów instytutów innych niż te, o których mowa w art. 63, oraz kierowników katedr, klinik, zakładów i innych jednostek organizacyjnych szkoły określa statut szkoły.

Art. 65. 1. Organami kierującymi biblioteką główną szkoły są rada biblioteczna i dyrektor biblioteki głównej.

2. Rada biblioteczna współdziała z dyrektorem biblioteki głównej w kierowaniu biblioteką i związanym z nią systemem biblioteczno-informacyjnym, na zasadach określonych w statucie szkoły.

3. Do kompetencji rady bibliotecznej należy:

- 1) ustalanie kierunków działalności biblioteczno-informacyjnej stosownie do potrzeb procesu badawczego i dydaktycznego szkoły,
- 2) występowanie z wnioskami dotyczącymi struktury i organizacji biblioteki głównej oraz związanego z nią systemu biblioteczno-informacyjnego szkoły,
- 3) czuwanie nad rozwojem kadry bibliotecznej i wypowiedzianie się w sprawach obsady stanowisk bibliotekarskich,
- 4) współudział w planowaniu i kontroli realizacji zadań bibliotek szkoły.

Art. 66. 1. Organ kolegialny wyższego stopnia uchyła uchwały organu kolegialnego niższego stopnia, sprzeczne z ustawą bądź statutem lub gdy godzą one w dobro szkoły.

2. Organ jednoosobowy wyższego stopnia uchyła decyzje organów jednoosobowych niższego stopnia, sprzeczne z ustawą bądź statutem lub gdy godzą one w dobro szkoły.

3. Organ jednoosobowy zawiesza wykonanie uchwał organu kolegialnego tego samego stopnia, sprzecznych z ustawą bądź statutem lub gdy godzą one w dobro szkoły, i kieruje je do ponownego rozpatrzenia przez ten sam organ kolegialny. W wypadku podtrzymania zawieszonych uchwał organ jednoosobowy kieruje sprawę do organu kolegialnego wyższego stopnia.

Art. 67. 1. Od decyzji organu jednoosobowego przysługuje odwołanie do organu jednoosobowego wyższego stopnia.

2. Od decyzji organu kolegialnego przysługuje odwołanie do organu kolegialnego wyższego stopnia.

Art. 68. Posiedzenia organów kolegialnych szkoły zwołują ich przewodniczący z własnej inicjatywy lub na żądanie co najmniej $\frac{1}{5}$ członków tych organów, jednak nie rzadziej niż cztery razy do roku.

Art. 69. 1. Uchwały organów kolegialnych szkoły zapadają bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków danego organu, o ile ustawa lub statut nie stanowią inaczej.

2. Uchwały senatu dotyczące przyjęcia i zmiany statutu szkoły zapadają większością $\frac{2}{3}$ głosów, przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ osób uprawnionych do głosowania.

Art. 70. 1. Senat szkoły, rady wydziałów oraz rady instytutów mogą powoływać w drodze wyboru komisje stałe i doraźne. Zadania i kompetencje tych komisji określa statut szkoły oraz uchwały o ich powołaniu.

2. Statut szkoły może przewidywać powołanie kole-

gium rektorskiego oraz kolegiów dziekańskich jako organów doradczych i opiniotwórczych.

Art. 71. Organy kolegialne szkoły mogą powoływać sądy koleżeńskie rozpatrujące sprawy związane z etyką zawodu nauczyciela akademickiego, które nie należą do właściwości komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli akademickich.

Rozdział 4

Administracja szkoły.

Art. 72. Administracja szkoły oparta jest na zasadzie jednoosobowego kierownictwa, sprawowanego przez rektora szkoły przy pomocy prorektorów oraz dyrektora administracyjnego i kwestora.

Art. 73. Dyrektora administracyjnego szkoły, kwestora oraz kierowników jednostek organizacyjnych określonych w statucie powołuje rektor szkoły za zgodą senatu.

Art. 74. 1. Dyrektor administracyjny kieruje administracją szkoły i zarządza jej majątkiem w zakresie określonym przez przepisy prawa i statut szkoły.

2. Dyrektor administracyjny jest bezpośrednim przełożonym pracowników administracji i obsługi jednostek organizacyjnych szkoły.

3. Dyrektor administracyjny, z tytułu pełnionej funkcji, odpowiada przed rektorem szkoły i senatem.

Art. 75. 1. Kwestor pełni funkcje głównego księgowego szkoły.

2. Obowiązki i uprawnienia kwestora jako głównego księgowego regulują odrębne przepisy.

Art. 76. Statut szkoły określa liczbę stanowisk zastępców dyrektora administracyjnego i zastępców kwestora, a także ich kompetencje i obowiązki.

Art. 77. Strukturę administracji szkoły określa statut szkoły.

Art. 78. Zakres czynności pracowników administracji szkoły ustala dyrektor administracyjny lub upoważnieni przez niego kierownicy jednostek administracyjnych, w ramach regulaminu organizacyjnego szkoły.

Art. 79. Administracja szkoły realizuje zadania szkoły w zakresie czynności administracyjnych, gospodarczych i finansowych.

Rozdział 5

Zasady finansowania działalności szkoły.

Art. 80. Szkoła prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

Art. 81. 1. Gospodarkę finansową szkoła prowadzi w sposób samorządny w ramach środków pochodzących z:

- 1) dotacji z budżetu centralnego na finansowanie działalności dydaktyczno-wychowawczej, kształcenia kadr naukowych, własne badania naukowe oraz zaspokojenie potrzeb socjalno-bytowych studentów i pracowników,
- 2) dochodów uzyskiwanych z tytułu odpłatnie prowadzonej działalności, w tym: badań naukowych, działalności w zakresie dokształcania kadr, opłat za wynajem pomieszczeń, opłat administracyjno-manipulacyjnych i innych,
- 3) wpływów z innych źródeł, uzyskiwanych w związku z działalnością usługową szkoły na rzecz regionu, gospodarki narodowej i kultury,

2. Szkoła ma prawo do dysponowania środkami dewizowymi uzyskanymi:

- 1) z przydziałów centralnych w planie dewizowym,
- 2) w wyniku własnej działalności.

3. Rada Ministrów w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 85 ust. 1, ustala udział szkoły we wpływach dewizowych określonych w ust. 2 pkt 2.

4. Nie wykorzystane w danym roku budżetowym środki finansowe, w tym także dewizowe, pozostają w dyspozycji szkoły.

Art. 82. 1. Szkoła może przyjmować darowizny, zapisy i spadki pochodzenia krajowego, jak i zagranicznego.

2. Decyzje w sprawie przyjęcia lub odrzucenia darowizny, zapisu lub spadku podejmuje senat szkoły.

Art. 83. Gospodarka finansowa szkoły jest prowadzona na podstawie planu rzeczowo-finansowego, ustalonego samodzielnie przez szkołę i określającego podział zadań i środków na poszczególne rodzaje działalności oraz pomiędzy podstawowe jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 84. 1. Projekt planu rzeczowo-finansowego szkoły, łącznie z projektami planów finansowych jednostek powiązanych organizacyjnie ze szkołą, przedstawia rektor szkoły do zatwierdzenia senatowi. Rektor przedstawia też senatowi do zatwierdzenia roczne sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego szkoły.

2. Tryb zatwierdzania bilansu szkoły regulują odrębne przepisy.

Art. 85. 1. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady gospodarki finansowej szkół.

2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, określa zasady finansowania w akademiach medycznych działalności diagnostycznej, leczniczej i rehabilitacyjnej, prowadzonej w ramach szkoły.

Dział III

Studia i studenci.

Rozdział 1

Studia.

Art. 86. 1. Do odbywania studiów w szkole może być dopuszczona jedynie osoba posiadająca świadectwo dojrzałości.

2. Decydującym kryterium przyjęcia na studia jest merytoryczna ocena wiadomości, a także umiejętności lub uzdolnień artystycznych kandydata bądź też ocena jego sprawności fizycznej, o ile wymaga tego profil studiów.

3. Przyjęciem na studia odbywają się w drodze egzaminów wstępnych. Zakres egzaminu wstępnego ustala właściwy minister w porozumieniu z Radą Główną.

4. Rektor szkoły, po zasięgnięciu opinii senatu i odpowiednich rad wydziałów oraz w porozumieniu z Radą Główną, może zastosować szczególne postępowanie egzaminacyjne.

5. Właściwy minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej oraz w porozumieniu z naczelnymi organami ogólnokrajowych organizacji młodzieżowych może określać inne warunki, które obok wyników egzaminu, uwzględniając losowe lub środowiskowe zróżnicowanie przygotowania kandydatów, mogą mieć wpływ na dopuszczenie do odbywania studiów.

6. Ministrowie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Tech-

niki oraz Oświaty i Wychowania, w drodze rozporządzenia, określają zasady organizowania bezpłatnych form pomocy w przygotowaniu do egzaminów wstępnych na studia dla kandydatów, których uwarunkowania środowiskowe uzasadniają taką pomoc.

7. W stosunku do laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z właściwymi ministrami i naczelnymi organami ogólnokrajowych organizacji młodzieżowych, określa związane z tymi olimpiadami zasady przyjmowania na studia, aż do zwolnienia z egzaminów wstępnych włącznie. Zwolnienie z egzaminu wstępnego nie obejmuje sprawdzianu uzdolnień kierunkowych.

8. Ustalenia wynikające z ust. 3—5 podaje się do publicznej wiadomości co najmniej na sześć miesięcy przed upływem terminu składania podań przez kandydatów na studia.

Art. 87. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych, określa warunki przyjmowania cudzoziemców i odbywania przez nich studiów.

Art. 88. 1. Przyjęcie na pierwszy rok studiów osoby, która rozpoczęła studia za granicą, odbywa się w drodze egzaminu wstępnego.

2. O przyjęciu na wyższe lata studiów osoby, która rozpoczęła studia za granicą, decyduje rada wydziału, która może uzależnić przyjęcie takiej osoby od oceny jej wiedzy i kwalifikacji.

Art. 89. 1. Rekrutację na studia przeprowadzają wydziałowe (instytutowe) komisje rekrutacyjne, powołane przez radę wydziału (instytutu kierunkowego). Komisje te podejmują również decyzje w sprawie przyjęcia na studia.

2. Wyniki egzaminów wstępnych są jawne.

3. Od decyzji wydziałowej (instytutowej) komisji rekrutacyjnej przysługuje odwołanie, w terminie czternastu dni od daty otrzymania decyzji o nieprzyjęciu na studia, do uczelnianej komisji rekrutacyjnej powołanej przez senat szkoły.

Art. 90. 1. Przyjęcie w poczet studentów szkoły następuje z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania następującej treści:

„Świadomy obowiązków obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ślubuję uroczyście:

- zdobywać wytrwale wiedzę i umiejętności, przygotowując się do pracy dla dobra socjalistycznej Ojczyzny,
- dbać o godność studenta i dobre imię mojej szkoły,
- darzyć szacunkiem pracowników szkoły i przestrzegać zasad współżycia koleżeńskiego,
- przestrzegać przepisów obowiązujących w szkole.”.

2. Senat może uzupełnić ślubowanie o treści wynikające z tradycji szkoły.

3. Do osób przyjętych na studia, a jeszcze nie immatrykulowanych, w zakresie ich praw i obowiązków stosuje się odpowiednio przepisy ustawy.

Art. 91. 1. Ramowy regulamin studiów ustala właściwy minister, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej oraz w porozumieniu z naczelnymi organami ogólnokrajowych organizacji studenckich.

2. Regulamin studiów ustala senat szkoły w porozumieniu z uczelnianym samorządem studenckim.

Art. 92. 1. Student może przenieść się do innej szkoły za zgodą dziekana wydziału szkoły przyjmującej,

o ile wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów porządkowych szkoły.

2. Student może za zgodą właściwych dziekanów studiować poza swoim kierunkiem podstawowym na dowolnej liczbie kierunków lub dowolne przedmioty także w różnych szkołach, o ile wypełnia wszystkie obowiązki związane z tokiem studiów.

3. Studenci mogą studiować według indywidualnego planu i programu studiów na zasadach ustalonych przez radę wydziału (instytutu kierunkowego).

4. Przepis ust. 2 nie narusza art. 86 ust. 2 i 3.

Art. 93. Dziekan może skreślić studenta z listy studentów w wypadkach określonych w regulaminie studiów. Od decyzji wydanej w tej sprawie służy odwołanie do rektora szkoły.

Art. 94. 1. Absolwent szkoły otrzymuje dyplom ukończenia studiów. Dyplom, oprócz określenia tytułu zawodowego, może zawierać także nazwę specjalności, tytuł pracy dyplomowej, jej ocenę oraz wyniki egzaminu końcowego.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z właściwymi ministrami, określa rodzaje dyplomów i tytułów oraz wzory dyplomów nadawanych przez szkoły.

Art. 95. 1. Zasady uznawania dyplomów, stopni i tytułów naukowych uzyskanych za granicą za równorzędne z dyplomami, stopniami i tytułami naukowymi nadawanymi w kraju określają umowy międzynarodowe.

2. W braku postanowień umów międzynarodowych dyplomy, stopnie i tytuły naukowe uzyskane za granicą mogą być na zasadzie wzajemności uznane, w drodze nostryfikacji, za równorzędne z dyplomami, stopniami i tytułami naukowymi nadawanymi w kraju. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Radą Główną, w drodze rozporządzenia, określa zasady nostryfikacji dyplomów uzyskanych za granicą.

Art. 96. 1. Rada wydziału może określać zasady i kierunki studiów, na jakich można dopuścić kandydata do studiów w charakterze wolnego słuchacza.

2. Rada wydziału określa też zasady zaliczania przez dziekana zajęć dydaktycznych i przyjęcia wolnych słuchaczy w poczet studentów.

3. Wolnym słuchaczem może być tylko osoba, która zdała egzamin wstępny na studia.

Rozdział 2

Prawa i obowiązki studenta.

Art. 97. Studenci, tworząc z pracownikami szkoły samorządną wspólnotę akademicką, współdecydują o sprawach szkoły i są współodpowiedzialni za wykonanie przez szkołę jej zadań.

Art. 98. Studenci mają prawo do:

- 1) rozwijania własnych zainteresowań naukowych oraz korzystania w tym celu z pomieszczeń dydaktycznych, urządzeń i środków szkoły oraz z pomocy ze strony nauczycieli akademickich i organów szkoły,
- 2) zrzeszania się w kołach naukowych oraz uczestniczenia w pracach naukowych, rozwojowych i wdrożeniowych realizowanych w szkole,
- 3) zrzeszania się w organizacjach politycznych i społecznych na zasadach określonych w ustawie.

Art. 99. 1. Organy szkoły mają obowiązek zapewnienia warunków materialnych i socjalnych dla realizacji prawa do nauki.

2. Studenci i ich nie pracujący współmałżonkowie oraz dzieci, określane dalej jako „rodziny studenckie”, mają prawo do pomocy materialnej.

3. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Ministrem Finansów oraz naczelnymi organami ogólnokrajowych organizacji studenckich, w drodze rozporządzenia, określa warunki oraz rodzaje i wysokość świadczeń pomocy materialnej.

4. Studenci i rodziny studenckie mają prawo do ochrony zdrowia, w tym do bezpłatnej opieki lekarskiej.

5. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz naczelnymi organami ogólnokrajowych organizacji studenckich, określa zasady korzystania przez studentów i rodziny studenckie z opieki lekarskiej i ochrony zdrowia.

Art. 100. 1. Organy szkoły mają obowiązek popierania działalności samokształceniowej i działań mających na celu rozwój osobowości i kultury fizycznej studentów.

2. Organy szkoły stwarzają warunki dla rozwoju studenckiego ruchu naukowego, w szczególności zapewniają opiekę naukową i określają zasady udziału studentów, zrzeszonych w ruchu naukowym, w pracach badawczych. Organy szkoły, w porozumieniu z organami samorządu studenckiego, określają zasady finansowania studenckiego ruchu naukowego.

3. Studentom przodującym w nauce przysługują nagrody i wyróżnienia. Zasady i tryb przyznawania nagród i wyróżnień ustala regulamin studiów.

Art. 101. Student może podejmować pracę zarobkową. Praca ta nie może jednak zwalniać studenta od prawidłowego realizowania obowiązków wobec szkoły.

Art. 102. Student w okresie korzystania z urlopu dziekańskiego zachowuje uprawnienia studenckie z wyłączeniem prawa do korzystania z pomocy materialnej. W uzasadnionych wypadkach dziekan, w porozumieniu z organami samorządu studenckiego, może wyrazić zgodę na korzystanie z tego prawa.

Art. 103. W razie powstania w szkole sporu zbiorowego, właściwe organy szkoły oraz samorządu studenckiego lub organizacji studenckich działających w szkole obowiązane są niezwłocznie podjąć rokowania w celu jego rozstrzygnięcia. Rozstrzygnięcie sporu w drodze rokowań powinno nastąpić w terminie czternastu dni. Po upływie tego terminu spór rozstrzyga ostatecznie senat szkoły albo Rada Główna.

Art. 104. 1. Obowiązkiem studenta jest pełne wykorzystywanie możliwości kształcenia się, jakie stwarza mu szkoła.

2. Student obowiązany jest postępować zgodnie z treścią ślubowania i regulaminem studiów.

Art. 105. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej oraz naczelnych organów ogólnokrajowych organizacji studenckich, w drodze rozporządzenia, określa zasady odbywania praktyk studenckich i wynikające z tego obowiązki studentów, organów szkoły oraz zakładów pracy.

Rozdział 3

Odpowiedzialność studenta.

Art. 106. 1. Za naruszenie przepisów prawa lub obowiązków określonych w art. 104 ust. 2 student ponosi odpowiedzialność przed komisjami dyscyplinarnymi lub przed sądami koleżeńskimi samorządu studenckiego.

2. O przekazaniu sprawy do komisji dyscyplinarnej lub do sądu koleżeńckiego samorządu studenckiego decyduje rektor szkoły w porozumieniu z przewodniczącym sądu koleżeńckiego samorządu studenckiego.

3. Jeśli przemawiają za tym względy wychowawcze, rektor szkoły może przekazać sprawę do sądu koleżeńckiego organizacji społecznej, do której należy student.

4. Za przewinienia mniejszej wagi rektor szkoły lub dziekan wymierza karę upomnienia, z pominięciem komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńckiego. Obwiniony może jednak żądać przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego lub postępowania przed sądem koleżeńskim. W takim wypadku komisja dyscyplinarna lub sąd koleżeński mogą wymierzyć jedynie karę upomnienia.

Art. 107. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z ostrzeżeniem,
- 4) zawieszenie w korzystaniu z określonych praw studenta na okres do jednego roku,
- 5) wydalenie ze szkoły.

Art. 108. Sądy koleżeńskie nie mogą wymierzać kary wydalenia ze szkoły.

Art. 109. Za ten sam czyn student nie może być ukarany przez komisję dyscyplinarną i przez sąd koleżeński samorządu studenckiego.

Art. 110. Wymierzenie za ten sam czyn kary w postępowaniu karnym bądź w postępowaniu w sprawach o wykroczenia nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub postępowania przed sądem koleżeńskim.

Art. 111. 1. W postępowaniu dyscyplinarnym orzekają komisje dyscyplinarne oraz odwoławcze komisje dyscyplinarne, powołane w trybie określonym w statucie szkoły spośród pracowników naukowo-dydaktycznych na okres kadencji organów szkoły oraz spośród studentów na okres kadencji organów samorządu studenckiego.

2. Kandydatów do komisji dyscyplinarnych spośród studentów przedstawia organ samorządu studenckiego.

3. Komisje dyscyplinarne są niezawisłe w orzekaniu.

4. Komisja dyscyplinarna orzeka w składzie pięciu osób, w tym dwóch przedstawicieli studentów.

Art. 112. 1. Postępowanie wyjaśniające prowadzi rzecznik dyscyplinarny, powołany przez rektora spośród pracowników naukowo-dydaktycznych szkoły.

2. Rzecznik dyscyplinarny pełni funkcje oskarżyciela przed komisją dyscyplinarną i jest związany poleceniami rektora.

Art. 113. Obwinionemu studentowi służy prawo do obrony. Obroncą może być tylko osoba wybrana przez obwinionego spośród studentów lub nauczycieli akademickich.

Art. 114. Do wzywania i przesłuchiwania obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów w postępowaniu wyjaśniającym i dyscyplinarnym stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 115. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej i orzeczenia sądu koleżeńckiego służy odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od doręczenia orzeczenia według wyboru — do sądu koleżeńckiego wyższej instancji lub do odwoławczej komisji dyscyplinarnej.

Art. 116. 1. Postępowanie przed sądami koleżeńskimi i komisjami dyscyplinarnymi jest jawne.

2. Komisja wyłącza jawność całości albo części postępowania, jeżeli jawność mogłaby obrażać dobre obyczaje lub gdy wymagają tego ważny interes obwinionego, osób trzecich, szkoły albo przepisy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej. Ogłoszenie orzeczenia jest jawne.

Art. 117. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie sześciu miesięcy od dnia uzyskania wiadomości o popełnieniu czynu lub trzech lat od dnia jego popełnienia. Jeżeli czyn stanowi przestępstwo, okres ten pokrywa się z okresem przedawnienia ścigania tego przestępstwa.

2. Przedawnienie orzekania następuje również po upływie roku od daty opuszczenia szkoły wyższej przez studenta.

Art. 118. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej następuje z urzędu po upływie trzech lat od ogłoszenia orzeczenia o ukaraniu.

2. Organ, który orzekł karę dyscyplinarną, może po upływie jednego roku, na wniosek ukaranego lub rzecznika dyscyplinarnego, orzec zatarcie albo darowanie kary. W wypadku wymierzenia kary wydalenia ze szkoły zatarcie albo darowanie kary może nastąpić po upływie dwóch lat.

Art. 119. 1. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z naczelnymi organami ogólnokrajowych organizacji studenckich oraz Radą Główną, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego.

2. Zasady i tryb postępowania przed sądem koleżeńskim samorządu studenckiego oraz jego organizację określa regulamin samorządu studenckiego. Regulamin może ustanowić środki wychowawcze nie przewidziane w ustawie.

Rozdział 4

Samorząd studencki.

Art. 120. 1. Studenci szkoły są zorganizowani w samorząd studencki i biorą udział w jego działalności niezależnie od przynależności organizacyjnej.

2. Organy samorządu studenckiego są powołane do reprezentowania i ochrony interesów studentów.

3. Samorząd studencki działa w ramach szkoły na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu zgodnego ze statutem szkoły. Regulamin określa zadania i strukturę samorządu studenckiego oraz zasady wyboru do organów tego samorządu.

4. Organy samorządu studenckiego mogą działać na poszczególnych latach, kierunkach studiów, wydziałach oraz w domach i osiedlach studenckich.

Art. 121. 1. Organy samorządu studenckiego z przedstawicielami organów szkoły współdecydują w sprawach pomocy materialnej oraz nagród za wyniki w nauce i w sprawach rozdziału środków przeznaczonych na cele studenckie.

2. Właściwe organy samorządu studenckiego są organami opiniotwórczymi we wszystkich sprawach związanych z procesem kształcenia i wychowania.

Rozdział 5

Organizacje i zgromadzenia studenckie.

Art. 122. 1. Studenci mają prawo zrzeszania się w studenckich organizacjach i stowarzyszeniach o zasię-

gu ogólnokrajowym, lokalnym i uczelnianym, na zasadach przewidzianych w ustawie. Liczba organizacji studenckich nie jest ograniczona.

2. Organizacje i stowarzyszenia działające w szkole mają prawo występowania z wnioskami i postulatami do senatu i rektora szkoły w sprawach dotyczących studentów oraz funkcjonowania szkoły.

Art. 123. 1. Studenci mają prawo zakładania organizacji studenckich o zasięgu ogólnokrajowym.

2. Studenci mają prawo zakładania na terenie szkoły:

- 1) uczelnianych ogniw organizacji studenckich o zasięgu ogólnokrajowym,
- 2) uczelnianych (wydziałowych) organizacji lub zrzeszeń studenckich,
- 3) kół naukowych, artystycznych i sportowych,
- 4) studenckich ogniw organizacji lub stowarzyszeń społecznych o zasięgu ogólnokrajowym lub lokalnym,
- 5) uczelnianych ogniw młodzieżowych organizacji politycznych.

Art. 124. 1. Organizacje i stowarzyszenia studenckie podlegają rejestracji. Rejestry tych organizacji są jawne.

2. Organem wyrażającym zgodę, rejestrującym i prowadzącym rejestr organizacji i stowarzyszeń studenckich o zasięgu ogólnokrajowym i lokalnym jest Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

3. Organem wyrażającym zgodę, rejestrującym i prowadzącym rejestr uczelnianych organizacji i stowarzyszeń studenckich w ramach szkoły jest rektor szkoły.

Art. 125. Warunkiem rejestracji organizacji i stowarzyszenia studenckiego jest zgodność statutu (regulaminu, deklaracji założycielskiej) z prawem.

Art. 126. 1. Na wniosek organu rejestrującego sąd wojewódzki może wydać orzeczenie o rozwiązaniu organizacji studenckiej, jeśli jej działalność jest sprzeczna z prawem. O właściwości miejscowej sądu decyduje siedziba organizacji.

2. Sprawy o rozwiązanie organizacji studenckiej rozpoznaje się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym. Sprawy te są zwolnione od kosztów i opłat sądowych.

Art. 127. Organizacje i stowarzyszenia studenckie współdziałają z władzami szkoły w realizacji jej celów i zadań.

Art. 128. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z naczelnymi organami ogólnokrajowych organizacji studenckich, w drodze rozporządzenia, określa tryb rejestrowania, prowadzenia rejestru oraz zasady likwidacji organizacji i stowarzyszeń studenckich.

Art. 129. 1. Studenci mają prawo do organizowania zgromadzeń i manifestacji na terenie szkoły.

2. O zamiarze zorganizowania zgromadzenia lub manifestacji organizatorzy mają obowiązek powiadomić rektora szkoły na 24 godziny przed rozpoczęciem zgromadzenia lub manifestacji. Na zgromadzenie lub manifestację rektor może delegować swego przedstawiciela.

3. Statut szkoły określa przepisy porządkowe dotyczące odbywania zgromadzeń i manifestacji.

4. Organizatorzy zgromadzeń i manifestacji odpowiadają przed organami szkoły za ich przebieg.

5. Jeśli przebieg zgromadzenia lub manifestacji narusza postanowienia Konstytucji lub innych ustaw, rektor szkoły albo jego przedstawiciel, po uprzedzeniu organizatorów, rozwiązuje zgromadzenie lub manifestację.

Dział IV

Pracownicy szkoły.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne.

Art. 130. 1. Do wykonania zadań określonych w art. 3 ust. 2 i 3 oraz zadań z nimi związanych szkoła zatrudnia nauczycieli akademickich i innych pracowników.

2. Nauczycielami akademickimi są:

- 1) pracownicy naukowo-dydaktyczni,
- 2) pracownicy dydaktyczni,
- 3) pracownicy naukowci.

3. Innymi pracownikami szkoły są:

- 1) pracownicy naukowo-techniczni,
- 2) pracownicy inżynierjno-techniczni,
- 3) pracownicy biblioteczni i dokumentacji naukowej, z wyłączeniem pracowników wymienionych w art. 131 ust. 3,
- 4) pracownicy służby zdrowia,
- 5) pracownicy administracyjno-ekonomiczni,
- 6) pracownicy obsługi i pozostali pracownicy.

Rozdział 2

Pracownicy naukowo-dydaktyczni.

Art. 131. 1. Pracownikami naukowo-dydaktycznymi są osoby zatrudniane w szkole w celu nauczania i prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej, a w akademiach medycznych i akademiach wychowania fizycznego — także pracy diagnostyczno-leczniczej.

2. Pracownicy naukowo-dydaktyczni zatrudniani są na stanowiskach:

- 1) profesora,
- 2) docenta,
- 3) adiunkta,
- 4) starszego asystenta,
- 5) asystenta,
- 6) asystenta-stażysty.

3. Pracownikami naukowo-dydaktycznymi są również bibliotekarze dyplomowani oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej, zatrudniani na stanowiskach określonych w art. 141 i 142.

Art. 132. Na stanowisku pracownika naukowo-dydaktycznego zatrudnia się osobę o wysokim poziomie etycznym, która posiada kwalifikacje naukowe albo artystyczne, kwalifikacje dydaktyczne oraz umiejętności wychowawcze i inne, odpowiadające kierunkowi naukowemu i ogólnemu zakresowi działania szkoły.

Art. 133. 1. Pracownicy naukowo-dydaktyczni podlegają okresowym ocenom wyników ich pracy.

2. Okresowe oceny wyników pracy pracowników naukowo-dydaktycznych przeprowadzają organy kolegialne określone w statucie szkoły, uwzględniając zarazem stopień zapewnienia pracownikom odpowiednich środków do prawidłowej i terminowej realizacji ich obowiązków.

3. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Radą Główną, określa zasady i tryb dokonywania ocen, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Przepisy ust. 1 i 2 dotyczą także ocen przydatności do zatrudnienia na stanowisku asystenta, starszego asystenta i adiunkta.

Art. 134. Na stanowisku profesora zatrudnia się osobę, która posiada tytuł naukowy profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego.

Art. 135. 1. Na stanowisku docenta zatrudnia się osobę, która posiada stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie odpowiedniej dziedziny nauki oraz wykazała się osiągnięciami w pracy dydaktycznej.

2. Rada Główna może określać dyscypliny, w których na stanowisku docenta można zatrudnić osobę posiadającą stopień naukowy doktora z odpowiedniej dziedziny nauki oraz wybitne osiągnięcia praktyczne. Tryb postępowania kwalifikacyjnego w takich wypadkach określa Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w uzgodnieniu z Radą Główną i Centralną Komisją Kwalifikacyjną do Spraw Kadr Naukowych.

3. Na kierunkach artystycznych na stanowisku docenta można też zatrudnić osobę, która w wyniku przewodu kwalifikacyjnego uzyskała pozytywną opinię do zajmowania tego stanowiska.

Art. 136. 1. Na stanowisku adiunkta zatrudnia się osobę, która uzyskała stopień naukowy doktora oraz wykazała się osiągnięciami w pracy naukowej i dydaktycznej.

2. Na kierunkach artystycznych na stanowisku adiunkta można też zatrudnić osobę odpowiadającą warunkom określonym w art. 135 ust. 2 i 3.

Art. 137. Minister Kultury i Sztuki, w uzgodnieniu z Radą Wyższego Szkolnictwa Artystycznego, określa tryb postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 135 ust. 3 i art. 136 ust. 2.

Art. 138. Na stanowisku asystenta lub starszego asystenta można zatrudnić osobę, która:

- 1) posiada dyplom ukończenia szkoły z tytułem magistra lub innym równorzędnym tytułem,
- 2) odbyła roczny staż asystencki lub inny odpowiedni staż zawodowy,
- 3) wykazuje uzdolnienie i zamiłowanie do pracy naukowej i dydaktycznej.

Art. 139. 1. Na stanowisku asystenta-stażysty zatrudnia się osobę, która:

- 1) posiada dyplom ukończenia szkoły z tytułem magistra lub innym równorzędnym tytułem,
- 2) w okresie studiów w szkole wykazała zainteresowania naukowe i zdolności do ich rozwijania.

2. W wyjątkowych wypadkach na stanowisku asystenta-stażysty można zatrudnić studenta ostatniego roku studiów.

Art. 140. Właściwi ministrowie, w uzgodnieniu z Radą Główną i w porozumieniu ze związkami zawodowymi, mogą ustalać dodatkowe wymagania niezbędne do zajmowania określonego stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego.

Art. 141. Bibliotekarze dyplomowani zatrudniani są na stanowiskach:

- 1) starszego kustosza dyplomowanego,
- 2) kustosza dyplomowanego,
- 3) adiunkta bibliotecznego,
- 4) asystenta bibliotecznego.

Art. 142. Dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej zatrudniani są na stanowiskach:

- 1) starszego dokumentalisty dyplomowanego,
- 2) dokumentalisty dyplomowanego,
- 3) adiunkta dokumentacji naukowej,

4) asystenta dokumentacji naukowej.

Art. 143. 1. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej oraz w porozumieniu ze związkami zawodowymi, w drodze rozporządzenia, określa warunki, którym powinni odpowiadać kandydaci na dyplomowanych bibliotekarzy oraz na dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej, zasady i tryb składania państwowych egzaminów bibliotekarskich, państwowych egzaminów z informacji i dokumentacji naukowej oraz zasady awansowania dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej.

2. Na stanowisku dyplomowanego bibliotekarza lub dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej w szkole zatrudnia rektor szkoły, na wniosek dyrektora biblioteki głównej, zaopiniowany przez radę biblioteczną.

Art. 144. 1. Do obowiązków pracownika naukowo-dydaktycznego należy w szczególności:

- 1) systematyczne prowadzenie badań naukowych lub rozwijanie twórczości zawodowej i artystycznej oraz podnoszenie swoich kwalifikacji,
- 2) nauczanie studentów oraz kształtowanie ich zainteresowań i samodzielności myślenia,
- 3) upowszechnianie osiągnięć nauki i praktyki,
- 4) udział w pracach organizacyjnych szkoły, związanych z dydaktyką, badaniami naukowymi, działalnością artystyczną lub leczniczą.

2. Do obowiązków profesora, docenta i innego pracownika naukowo-dydaktycznego ze stopniem doktora habilitowanego należy także kształcenie młodej kadry naukowej.

3. Do obowiązków pracownika naukowo-dydaktycznego, pełniącego funkcje kierownicze w szkole, należy ponadto dbałość o stwarzanie należytych warunków pracy, rozwoju naukowego i dydaktycznego podległych mu pracowników.

Art. 145. 1. Czas pracy pracowników naukowo-dydaktycznych, zatrudnionych na stanowiskach wymienionych w art. 131 ust. 2, określa zakres ich obowiązków dydaktycznych, wychowawczych, badawczych i organizacyjnych.

2. Rozkład zajęć, o których mowa w ust. 1, ustala kierownik jednostki organizacyjnej szkoły.

3. W ramach czasu pracy, o którym mowa w ust. 1, pracownicy naukowo-dydaktyczni są obowiązani prowadzić zajęcia dydaktyczne w wymiarze godzin obliczeniowych, określonym przez właściwych ministrów, w uzgodnieniu z Radą Główną i w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

4. Obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych wynosi rocznie dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach:

- 1) profesora i docenta — 210 godzin obliczeniowych,
- 2) adiunkta, starszego asystenta i asystenta — 270 godzin obliczeniowych.

5. Asystent-stażysta ma obowiązek uczestniczenia w zajęciach, o których mowa w ust. 3, w wymiarze 120 godzin rocznie.

6. Obowiązkowy wymiar czasu pracy pracowników, o których mowa w art. 141, wynosi 36 godzin tygodniowo, a dla pracowników, o których mowa w art. 142 — 40 godzin tygodniowo.

7. Obowiązkowy wymiar zajęć pracowników naukowo-dydaktycznych, pełniących funkcje kierownicze w szkole, może ulec obniżeniu w zakresie i trybie określonym przez właściwych ministrów, w uzgodnieniu z Radą Główną i w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

8. Rada Ministrów, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, w drodze rozporządzenia, określa zakres i zasady skracania czasu pracy, rodzaje prac zaliczanych do zajęć dydaktycznych oraz zasady wynagradzania za godziny ponadwymiarowe.

Art. 146. 1. Pracownik naukowo-dydaktyczny, który ukończył 60 lat życia, w uzasadnionych wypadkach może uzyskać obniżenie obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych do $\frac{1}{2}$ pełnego wymiaru tych zajęć.

2. Profesor i docent, który ukończył 65 lat życia, może uzyskać całkowite zwolnienie od zajęć dydaktycznych i organizacyjnych.

3. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, podejmuje rektor szkoły na wniosek zainteresowanego nauczyciela akademickiego, zgłoszony co najmniej na sześć miesięcy przed rozpoczęciem zajęć w danym roku akademickim.

4. Obniżenie obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych oraz zwolnienie od zajęć, o których mowa w ust. 1 i 2, nie powoduje zmniejszenia wynagrodzenia ani ograniczenia innych uprawnień nauczyciela akademickiego.

5. Pracownik naukowo-dydaktyczny, któremu obniżono obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych, nie może podejmować pracy dodatkowej ani też być zatrudniony z tytułu godzin ponadwymiarowych.

Art. 147. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Radą Wyższego Szkolnictwa Medycznego i związkami zawodowymi, określa charakter, zakres działalności leczniczej, profilaktycznej i diagnostycznej (usług leczniczo-diagnostycznych, kształcenia podyplomowego, instytucjonalnego nadzoru specjalistycznego), prowadzonej w szkole medycznej dla potrzeb systemu ochrony zdrowia oraz zasady wynagradzania za tę działalność.

Art. 148. 1. Wynagrodzenie pracownika naukowo-dydaktycznego składa się z wynagrodzenia zasadniczego i dodatków.

2. Wysokość wynagrodzenia pracowników naukowo-dydaktycznych jest ustalana według zasad określonych w ustawie — Karta nauczyciela, z tym że:

- 1) na stanowiskach porównywalnych jest ono równe wynagrodzeniu nauczycieli,
- 2) na stanowiskach profesora i docenta jest wyższe odpowiednio do ich kwalifikacji naukowych.

3. Rada Ministrów, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, w drodze rozporządzenia, określa wysokość i zasady wypłaty wynagrodzenia zasadniczego, zasady zaszerzowania i awansowania pracowników naukowo-dydaktycznych, rodzaje dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz ich wysokość i zasady przyznawania.

4. Pracownik naukowo-dydaktyczny zachowuje prawo do wynagrodzenia za okres choroby oraz innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

Art. 149. 1. Pracownikom naukowo-dydaktycznym przysługuje dodatek za nieprzerwaną pracę w szkole, zwany dodatkiem za wysługę lat, w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia zasadniczego.

2. Uprawnienie do dodatku za wysługę lat przysługuje pracownikom naukowo-dydaktycznym zatrudnionym powyżej 20 lat pracy nie później niż od dnia 1 stycznia 1983 r., a pozostałym — nie później niż od dnia 1 października 1984 r.

3. Szczególne wypadki zaliczania okresów zatrudnienia, uprawniające do dodatku za wysługę lat, określa

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz związkami zawodowymi.

Art. 150. 1. Pracownik naukowo-dydaktyczny ma prawo do urlopu wypoczynkowego w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w wymiarze sześciu tygodni w ciągu roku.

2. Pracownik naukowo-dydaktyczny nabywa prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego z dniem podjęcia pracy, z tym że w wypadku podjęcia pracy w ciągu roku akademickiego wymiar urlopu ulega zmniejszeniu proporcjonalnie do okresu przepracowanego w danym roku akademickim.

3. Prawo do następnego i dalszych urlopów wypoczynkowych nauczyciel akademicki nabywa z dniem rozpoczęcia zajęć w danym roku akademickim.

4. W razie niewykorzystania przez pracownika naukowo-dydaktycznego urlopu wypoczynkowego w całości lub części w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych z powodu niezdolności do pracy wywołanej chorobą lub odosobnieniem w związku z chorobą zakaźną, urlopem macierzyńskim, odbywaniem ćwiczeń wojskowych albo krótkotrwałego przeszkolenia wojskowego, pracownikowi naukowo-dydaktycznemu przysługuje urlop w ciągu roku akademickiego w wymiarze uzupełniającym do sześciu tygodni.

5. W razie niewykorzystania przez pracownika naukowo-dydaktycznego przysługującego mu urlopu wypoczynkowego z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, odbywania długotrwałego szkolenia wojskowego — pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny za okres nie wykorzystanego urlopu, nie dłuższy jednak niż za sześć tygodni, o ile rozwiązanie stosunku pracy nie nastąpiło z przyczyn powodujących utratę prawa do urlopu wypoczynkowego.

6. Przepis ust. 5 stosuje się do pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy przepracowali co najmniej jeden rok.

7. W razie niewykorzystania przez pracownika naukowo-dydaktycznego przysługującego mu urlopu z przyczyn od niego niezależnych, przysługuje mu urlop w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych.

Art. 151. 1. Pracownik naukowo-dydaktyczny ma prawo do urlopu płatnego lub bezpłatnego dla celów naukowych, artystycznych lub kształcenia zawodowego.

2. Pracownik naukowo-dydaktyczny, przygotowujący rozprawę doktorską, o ile jest to uzasadnione stopniem zaawansowania tej rozprawy, ma prawo do zwolnienia z zajęć dydaktycznych i innych zajęć w szkole na jej ukończenie w wymiarze nie przekraczającym sześciu miesięcy; w wypadku przygotowywania pracy habilitacyjnej wymiar tego zwolnienia nie może przekraczać jednego roku.

3. Profesor, docent oraz inny pracownik naukowo-dydaktyczny ze stopniem doktora habilitowanego mają prawo do korzystania w okresie każdego kolejnych siedmiu lat zatrudnienia z rocznego zwolnienia z zajęć dydaktycznych i innych zajęć w szkole dla celów naukowych lub artystycznych. Pracownicy korzystający z tego zwolnienia nie mogą podejmować w tym czasie pracy zarobkowej.

4. Pracownik naukowo-dydaktyczny ma prawo do urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nie przekraczającym jednego roku. Zasady, tryb i organy właściwe do udzielania tego urlopu określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia wydanego po zasięgnięciu opinii Rady Głównej oraz w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

5. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej i w porozumieniu ze związkami zawodowymi, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb udzielania urlopów przewidzianych w ust. 1—3, maksymalny wymiar urlopów, o których mowa w ust. 1, zasady obliczania okresów uzasadniających uzyskanie urlopu przewidzianego w ust. 3 oraz organy uprawnione do wydawania decyzji w tych sprawach.

Art. 152. 1. Pracownik naukowo-dydaktyczny, podejmujący dodatkowe zatrudnienie w wymiarze nie przekraczającym $\frac{1}{2}$ etatu, ma obowiązek zawiadomić o tym rektora szkoły. Rektor w uzasadnionych wypadkach może wyrazić sprzeciw.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w uzgodnieniu z Radą Główną i w porozumieniu ze związkami zawodowymi, określa zasady udzielania zgody na dodatkowe zatrudnienie powyżej $\frac{1}{2}$ etatu.

Art. 153. 1. Pracownik naukowo-dydaktyczny ma prawo do podyplomowego doskonalenia się oraz innych form kształcenia zawodowego na koszt szkoły.

2. Rada Ministrów, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, określa zakres i formy pomocy przysługującej pracownikowi, o którym mowa w ust. 1.

Art. 154. Pracownicy naukowo-dydaktyczni mają prawo do dodatkowej powierzchni mieszkalnej w postaci dodatkowej izby. Dotyczy to również pracowników emerytowanych. O ile obowiązujące przepisy przewidują wyższe opłaty z tytułu dodatkowej izby, pracownicy naukowo-dydaktyczni są zwolnieni od płacenia tej zwiększonej opłaty. Zasady przydziału dodatkowej powierzchni mieszkalnej określa Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

Art. 155. Pracownikom naukowo-dydaktycznym przysługują uprawnienia twórców w zakresie:

- 1) ochrony ich praw autorskich,
- 2) honorariów za pracę wykonywaną na podstawie umów autorskich.

Art. 156. Pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz członkowie ich rodzin mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego, określonego w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Art. 157. Podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracownika naukowo-dydaktycznego, przechodzącego na emeryturę lub rentę inwalidzką, ustala się na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z tym że do podstawy tej wlicza się również dodatki oraz wszystkie nagrody uzyskane przez pracowników naukowo-dydaktycznych za osiągnięcia zawodowe w okresie, z którego wynagrodzenie stanowi podstawę wymiaru emerytury lub renty.

Art. 158. 1. Pracownikom naukowo-dydaktycznym uprawnionym do emerytury, o ile przepracowali w szkole co najmniej piętnaście lat, lub uprawnionym do renty inwalidzkiej, o ile przepracowali w szkole co najmniej pięć lat, przysługuje dodatek do emerytury lub renty w wysokości:

- 1) 20% tych świadczeń, jeśli uprawniony wykonywał pracę w szkole wyższej na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, starszego kustosa dyplomowanego lub kustosa dyplomowanego, starszego asystenta i asystenta,
- 2) 10% tych świadczeń, jeśli uprawniony wykonywał

pracę w szkole wyższej na innych stanowiskach niż wymienione w pkt 1.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, przysługuje niezależnie od dodatku z tytułu posiadania odznaczeń państwowych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 dotyczą pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy przejdą na emeryturę lub rentę po dniu wejścia w życie ustawy, oraz tych, którzy przeszli na emeryturę lub rentę przed tą datą.

4. Dodatek z tytułu pracy naukowo-dydaktycznej przysługuje również do rent inwalidzkich z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

5. Minister Pracy, Plac i Spraw Socjalnych, w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w drodze rozporządzenia, określa okresy pracy uprawniające do dodatku, o którym mowa w ust. 1, oraz szczegółowe zasady przyznawania i obliczania tego dodatku.

Art. 159. 1. Emerytura lub renta pracownika naukowo-dydaktycznego, wraz ze wszystkimi dodatkami, nie może być ustalona w wysokości wyższej niż 100% podstawy jej wymiaru.

2. Emerytury i renty pracowników naukowo-dydaktycznych podlegają stałemu przeliczaniu wraz ze wzrostem wynagrodzenia czynnych pracowników naukowo-dydaktycznych.

Art. 160. 1. Stosunek pracy z pracownikiem naukowo-dydaktycznym nawiązuje się na podstawie mianowania na stałe, na czas nieokreślony lub na czas określony albo przez zawarcie umowy o pracę.

2. Pierwsze zatrudnienie w szkole pracownika naukowo-dydaktycznego następuje po uprzednim przeprowadzeniu konkursu, którego zasady i tryb określa statut szkoły.

Art. 161. Stosunek pracy z profesorem i docentem nawiązuje się na podstawie mianowania na stałe.

Art. 162. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikiem naukowo-dydaktycznym, dla którego dana szkoła jest dodatkowym miejscem pracy albo który ma być zatrudniony w niepełnym wymiarze zajęć, następuje w drodze umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub określony.

Art. 163. 1. W wyjątkowych wypadkach osoby mające udokumentowany wybitny i twórczy dorobek naukowy, artystyczny lub praktyczny, uzyskany poza szkolnictwem wyższym, a nie posiadające stopni lub tytułów naukowych, na wniosek rady wydziału mogą być zatrudnione na stanowisku docenta kontraktowego lub profesora kontraktowego.

2. Profesor i docent kontraktowy nie mogą pełnić funkcji rektora, dziekana i dyrektora instytutu, a także nie biorą udziału w przewodach o nadanie stopnia naukowego lub tytułu naukowego. Nie dotyczy to szkół artystycznych.

3. Stosunek pracy z osobami, o których mowa w ust. 1, nawiązuje się przez zawarcie umowy o pracę na czas określony.

4. Tryb postępowania kwalifikacyjnego poprzedzającego zatrudnienie osób, o których mowa w ust. 1, określa Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w uzgodnieniu z Radą Główną i Centralną Komisją Kwalifikacyjną do Spraw Kadr Naukowych.

Art. 164. 1. Mianowanie na stanowisko asystenta-stażysty następuje na okres jednego roku.

2. Mianowanie na stanowisko asystenta lub starszego asystenta następuje na okres trzech lat i może być odnowione na okres pięciu lat. Łączny okres zatrudnienia na stanowiskach asystenta i starszego asystenta nie może przekraczać ośmiu lat.

3. Zatrudnienie starszych asystentów może być przedłużone na dalszy okres trzyletni w dyscyplinach naukowych określonych przez Radę Główną.

4. Mianowanie na stanowisko adiunkta następuje na okres pięciu lat i może być odnowione na dalsze cztery lata.

5. Adiunkt, który uzyskał stopień doktora habilitowanego, zostaje mianowany na czas nieokreślony.

6. Adiunkt mający stopień naukowy doktora oraz posiadający znaczny dorobek naukowy i dydaktyczny może być mianowany na stanowisko adiunkta na czas nieokreślony. Mianowanie następuje na podstawie uchwały senatu szkoły, podjętej na wniosek rady wydziału po zasięgnięciu opinii specjalistów z danej dyscypliny naukowej nie zatrudnionych w szkole. Wniosek rady wydziału powinien być złożony na rok przed upływem ostatniego okresu mianowania.

7. Bieg terminów określonych w ust. 1, 2 i 4 ulega zawieszeniu na czas trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu wychowawczego, urlopu dla poratowania zdrowia lub służby wojskowej pracownika oraz urlopu uzyskanego w związku z zatrudnieniem poza uczelnią w celu nabycia umiejętności praktycznych przydatnych do wykonywania obowiązków pracownika naukowo-dydaktycznego.

8. W wyjątkowych wypadkach okres mianowania asystenta, starszego asystenta lub adiunkta może ulec przedłużeniu do czasu zakończenia postępowania doktorskiego lub habilitacyjnego, jeśli przed upływem okresu mianowania rozprawa doktorska uzyskała pozytywne recenzje, a rozprawa habilitacyjna została przyjęta do druku.

Art. 165. 1. Na stanowisko profesora i docenta mianuje właściwy minister na wniosek senatu zaopiniowany przez radę wydziału. Decyzja w sprawie mianowania na stanowisko profesora powinna być podjęta w ciągu trzech miesięcy od uzyskania odpowiedniego tytułu naukowego, a decyzja w sprawie mianowania na stanowisko docenta — w ciągu trzech miesięcy od daty złożenia wniosku.

2. Na stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych, określone w art. 131 ust. 2 pkt 3—6, mianuje rektor szkoły, na wniosek dziekana, zaopiniowany przez radę wydziału.

Art. 166. W szkołach niepaństwowych statut szkoły określa organy właściwe do zatrudniania pracowników naukowo-dydaktycznych oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 167. 1. Pracownika naukowo-dydaktycznego, na jego wniosek lub za jego zgodą, można przenieść do innej szkoły w tej samej lub innej miejscowości.

2. O przeniesieniu decyduje organ właściwy do mianowania na nowe stanowisko, za zgodą organu, który mianował pracownika na dotychczas zajmowane stanowisko.

3. Pracownik naukowo-dydaktyczny może być zobowiązany do pracy dydaktycznej w innej szkole w tej samej miejscowości, w celu uzupełnienia obowiązującego wymiaru godzin.

4. Przeniesienie profesora lub docenta może nastąpić po zasięgnięciu opinii senatów obydwu szkół, a pozosta-

łych pracowników naukowo-dydaktycznych — po zasięgnięciu opinii rad właściwych wydziałów.

5. Pracownikowi naukowo-dydaktycznemu przeniesionemu do innej miejscowości przysługuje zasiłek osiedleniowy w wysokości sześciomiesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia zasadniczego z dodatkami oraz zwrot kosztów przeniesienia według zasad określonych w odrębnych przepisach dla pracowników państwowych. Szkoła zatrudniająca pracownika powinna zapewnić mu odpowiednie mieszkanie.

6. Pracownika naukowo-dydaktycznego, zmieniającego miejsce zamieszkania w związku z przeniesieniem, zwalnia się od pełnienia obowiązków służbowych na okres do jednego miesiąca.

Art. 168. 1. W wypadku zniesienia szkoły lub przekształcenia jej w sposób uniemożliwiający dalsze zatrudnianie mianowanego pracownika naukowo-dydaktycznego na stanowisku zajmowanym w tej szkole, o ile pracownik naukowo-dydaktyczny nie wyraża zgody na przeniesienie na równorzędne stanowisko w tej samej lub innej szkole, instytucie naukowym albo innej placówce naukowej w tej samej lub innej miejscowości — właściwy minister, na wniosek takiego pracownika, ma obowiązek przenieść go w stan nieczynny, który nie może trwać dłużej niż sześć miesięcy, lub rozwiązać z nim stosunek pracy, wypłacając mu odprawę w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Pracownik naukowo-dydaktyczny pozostający w stanie nieczynnym zachowuje prawo do wynagrodzenia zasadniczego oraz do innych świadczeń pracowniczych.

3. W razie powstania możliwości zatrudnienia pracownika naukowo-dydaktycznego w tej samej szkole na tym samym stanowisku, właściwy minister obowiązany jest zatrudnić w pierwszej kolejności pracownika naukowo-dydaktycznego pozostającego w stanie nieczynnym. W razie odmowy podjęcia pracy przez pracownika stosunek pracy wygasa z dniem odmowy.

Art. 169. 1. Stosunek pracy z pracownikiem naukowo-dydaktycznym ulega rozwiązaniu:

- 1) na wniosek pracownika złożony co najmniej na trzy miesiące przed końcem roku akademickiego lub w każdym czasie za zgodą stron,
- 2) w razie trwałej niezdolności pracownika do pracy naukowej i dydaktycznej, spowodowanej jego chorobą i stwierdzonej orzeczeniem lekarskim, z zachowaniem okresu trzymiesięcznego wynagrodzenia,
- 3) w razie czasowej niezdolności pracownika do pracy spowodowanej jego chorobą, jeżeli okres tej choroby przekracza jeden rok; w szczególnie uzasadnionych wypadkach, po stwierdzeniu przez komisję lekarską poprawy stanu zdrowia i możliwości powrotu do pracy — okres nieobecności w pracy, spowodowanej chorobą, może być przedłużony ponad rok, nie dłużej jednak niż do dwóch lat, licząc łącznie okres choroby i urlopu dla poratowania zdrowia,
- 4) z końcem roku akademickiego, w którym pracownik nie będący profesorem lub docentem osiągnął wiek emerytalny według przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym,
- 5) z końcem roku akademickiego, w którym pracownik zajmujący stanowisko profesora lub docenta kończy 70 lat życia; profesor lub docent, który ukończył 65 lat życia — w wypadku mężczyzny oraz 60 lat życia — w wypadku kobiety, może przejść na emeryturę na swój wniosek, według przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym,

6) z końcem roku akademickiego, na wniosek pracownika przechodzącego na emeryturę, który ukończył: 60 lat życia i przepracował 30 lat w szkole — w wypadku mężczyzny oraz ukończył 55 lat życia i przepracował 25 lat w szkole — w wypadku kobiety,

7) jeżeli działalność naukowa lub dydaktyczna pozostaje w rażącej sprzeczności z podstawowymi obowiązkami pracownika szkoły; rozwiązanie z tych przyczyn stosunku pracy z nauczycielem akademickim zajmującym stanowisko profesora wymaga zgody Rady Państwa.

2. W wypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 i 3 decyzję o rozwiązaniu stosunku pracy wydaje, a w wypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 4—7 rozwiązanie stosunku pracy stwierdza — organ uprawniony do mianowania na dane stanowisko.

3. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określa zasady, tryb i organy właściwe do wydawania orzeczeń lekarskich, stwierdzających istnienie choroby, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 170. 1. Stosunek pracy pracownika naukowo-dydaktycznego wygasa z mocy prawa w razie:

- 1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą zwolnienia z pracy,
- 2) prawomocnego skazania na karę pozbawienia praw publicznych albo prawa wykonywania zawodu,
- 3) upływu trzymiesięcznego okresu odbywania kary pozbawienia wolności,
- 4) pozbawienia tytułu naukowego,
- 5) upływu okresu, na który pracownik został zatrudniony,
- 6) upływu sześciomiesięcznego okresu pozostawania w stanie nieczynnym.

2. Stosunek pracy z adiunktem, starszym asystentem, asystentem i asystentem-stażystą może być nie odnowiony tylko po uprzednim ustaleniu przez organ kolegialny wskazany w statucie szkoły, że pracownik z przyczyn od niego zależnych nie czyni dostatecznych postępów w swoim rozwoju naukowym lub nie uzyskuje zadowalających wyników w pracy dydaktycznej. O ustaleniu takim zawiadamia się na piśmie zainteresowanego pracownika. Pracownikowi przysługuje prawo odwołania się od negatywnej oceny w trybie wskazanym w statucie szkoły.

3. Zawiadomienie rektora szkoły o nieodnowieniu stosunku pracy powinno być doręczone zainteresowanemu pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku adiunkta lub starszego asystenta nie później niż na sześć miesięcy przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego, a pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku asystenta-stażysty lub asystenta — nie później niż na trzy miesiące przed upływem okresu mianowania.

4. Ustanie stosunku pracy w wypadkach określonych w ust. 1 stwierdza organ uprawniony do mianowania na dane stanowisko.

Art. 171. 1. Stosunek pracy z adiunktem mianowanym na czas nieokreślony może być rozwiązany po uprzednim dwunastomiesięcznym wypowiedzeniu ze skutkiem na koniec roku akademickiego. Przepisy art. 170 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

2. Ocen kwalifikacyjnych adiunktów mianowanych na czas nieokreślony dokonuje się w trybie wskazanym w statucie szkoły, po upływie każdych pięciu lat zatrudnienia.

Rozdział 3

Pracownicy dydaktyczni.

Art. 172. Pracownikami dydaktycznymi w szkole są:

- 1) nauczyciele przedmiotów kierunkowych,
- 2) nauczyciele języków,
- 3) nauczyciele wychowania fizycznego,
- 4) akompaniatorzy,
- 5) nauczyciele przedmiotów obronnych i pomocniczych,
- 6) nauczyciele przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu.

Art. 173. Nauczyciele przedmiotów kierunkowych i akompaniatorzy zatrudniani są na stanowiskach:

- 1) starszego wykładowcy,
- 2) wykładowcy,
- 3) młodszego wykładowcy.

Art. 174. Nauczyciele języków zatrudniani są na stanowiskach:

- 1) starszego wykładowcy,
- 2) wykładowcy,
- 3) lektora,
- 4) lektora-stażysty.

Art. 175. Nauczyciele wychowania fizycznego zatrudniani są na stanowiskach:

- 1) starszego wykładowcy,
- 2) wykładowcy,
- 3) instruktora,
- 4) instruktora-stażysty.

Art. 176. 1. Na stanowisku starszego wykładowcy i wykładowcy można zatrudnić osobę, która posiada co najmniej dyplom magistra lub inny dyplom równorzędny. Osoby te powinny posiadać kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia pracy dydaktycznej w szkole.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w uzgodnieniu z Radą Główną, określa kwalifikacje, jakie powinni posiadać starsi wykładowcy i wykładowcy.

Art. 177. 1. Kwalifikacje wymagane do zatrudnienia na stanowiskach pracowników dydaktycznych, z wyjątkiem wymienionych w art. 176, oraz zasady awansowania tych pracowników określa właściwy minister w uzgodnieniu z Radą Główną i w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

2. Obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych wynosi dla:

- 1) starszych wykładowców — 300 godzin rocznie,
- 2) wykładowców — 360 godzin rocznie,
- 3) pozostałych pracowników dydaktycznych — 540 godzin rocznie.

3. Wymiar zajęć dydaktycznych oraz zasady wynagradzania pracowników dydaktycznych, o których mowa w art. 172 pkt 6, określają przepisy ustawy — Karta nauczyciela.

Art. 178. 1. Na stanowisko pracownika dydaktycznego mianuje rektor szkoły; mianowanie następuje na czas nieokreślony.

2. Zatrudnienie na czas określony następuje w drodze umowy o pracę.

3. Wniosek o awansowanie pracownika dydaktycznego

go albo mianowanie go na stanowisko starszego wykładowcy lub wykładowcy opiniowany jest przez organ kolegialny wskazany w statucie szkoły.

Art. 179. Do mianowanych pracowników dydaktycznych stosuje się odpowiednio przepisy art. 132, 133, 144 ust. 1 pkt 2—4, art. 145 ust. 1—3 i 8, art. 146 ust. 1 i 3—5, art. 148—150, 151 ust. 1, 2, 4 i 5, art. 152—157; art. 158 ust. 1 pkt 1 — do starszych wykładowców i wykładowców, pkt 2 — do pozostałych pracowników, a także art. 159, 162, 167, 168, 169 ust. 1 pkt 1—4, 6 i 7 oraz ust. 2 i 3, art. 170 ust. 1 pkt 1—3, 5 i 6 i ust. 4 oraz art. 171 ust. 1.

Art. 180. Rektor może powierzyć, na podstawie umowy zlecenia, prowadzenie wykładów, ćwiczeń i innych zajęć dydaktycznych w szkole. Osobom prowadzącym zajęcia na podstawie takiej umowy nie przysługują uprawnienia nauczycieli akademickich.

Rozdział 4

Pracownicy naukowci.

Art. 181. 1. Do realizacji zadań badawczych szkoły na stanowiskach odpowiadających stanowiskom pracowników naukowo-dydaktycznych mogą być zatrudniani pracownicy naukowci.

2. Do osób zatrudnionych w szkole na stanowiskach pracowników naukowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników naukowo-dydaktycznych, z wyjątkiem art. 145, 146, art. 151 ust. 2—4 oraz art. 163.

3. W zakresie nie uregulowanym w ustawie do pracowników naukowych stosuje się przepisy o instytutach naukowych.

Rozdział 5

Postanowienia wspólne.

Art. 182. Nauczycielowi akademickiemu może być nadany:

- 1) tytuł honorowy „Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”,
- 2) „Medal Komisji Edukacji Narodowej”.

Art. 183. 1. Tytuł honorowy „Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” nadawany będzie zasłużonym nauczycielom akademickim za szczególnie wybitne osiągnięcia w wieloletniej pracy dydaktycznej i naukowej.

2. Przepisy art. 50 ust. 2 i 3 ustawy — Karta nauczyciela stosuje się odpowiednio.

Art. 184. 1. „Medal Komisji Edukacji Narodowej” nadawany będzie nauczycielom akademickim i innym osobom za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

2. „Medal Komisji Edukacji Narodowej” nadaje Minister Oświaty i Wychowania, na wniosek Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

3. Przepis art. 51 ust. 3 ustawy — Karta nauczyciela stosuje się odpowiednio.

Art. 185. 1. Profesorom szkół, z tytułu dwudziestoletniej szczególnie wyróżniającej pracy dydaktyczno-wychowawczej, nadawany będzie Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

2. Pozostałym nauczycielom akademickim nadawany będzie:

1) z tytułu dwudziestoletniej wyróżniającej pracy dydaktyczno-wychowawczej — Złoty Krzyż Zasługi,

2) z tytułu trzydziestoletniej szczególnie wyróżniającej pracy dydaktyczno-wychowawczej — Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do nauczycieli akademickich będących emerytami i rencistami, bez względu na datę ich przejścia na emeryturę lub rentę.

Art. 186. Pracownik szkoły, z którym rozwiązano stosunek pracy z powodu przejścia na emeryturę, ma prawo do jednorazowej odprawy w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia zasadniczego, jeżeli okres zatrudnienia w szkole wynosi ponad 10 lat.

Art. 187. 1. Począwszy od dnia 1 stycznia 1981 r. w szkole tworzy się zakładowy fundusz nagród, określony w przepisach o zasadach tworzenia i podziału zakładowego funduszu nagród oraz zakładowych funduszy socjalnego i mieszkaniowego. Zakładowy fundusz nagród tworzy się w wysokości 4% za 1981 r. i 8,5% za lata następne.

2. Zachowuje się specjalny fundusz nagród dla nauczycieli akademickich za ich osiągnięcia naukowe i dydaktyczne w wysokości 2% planowanego rocznego osobowego funduszu płac.

3. Zachowuje się specjalny fundusz nagród dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi za osiągnięcia w pracy zawodowej w wysokości 1% planowanego rocznego osobowego funduszu płac.

4. Zasady podziału funduszy, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz przyznawania nagród z tych funduszy określa Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej i w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

Art. 188. 1. Za wieloletnią pracę pracownicy szkoły otrzymują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) za 20 lat pracy — 75% wynagrodzenia miesięcznego,
- 2) za 25 lat pracy — 100% wynagrodzenia miesięcznego,
- 3) za 30 lat pracy — 150% wynagrodzenia miesięcznego,
- 4) za 35 lat pracy — 200% wynagrodzenia miesięcznego,
- 5) za 40 lat pracy — 300% wynagrodzenia miesięcznego.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, przysługują nie później niż od dnia 1 stycznia 1983 r.

Art. 189. 1. Dla pracowników szkoły tworzy się fundusz socjalny w wysokości 5% planowanego rocznego osobowego funduszu płac.

2. Dla nauczycieli akademickich będących emerytami i rencistami tworzy się fundusz socjalny w wysokości 5% funduszu emerytur i rent.

3. Dla pracowników szkoły tworzy się fundusz mieszkaniowy w wysokości 3% planowanego rocznego osobowego funduszu płac.

4. Realizacja postanowień, o których mowa w ust. 1—3, nie może nastąpić później niż do dnia 1 stycznia 1984 r.

Art. 190. 1. Nauczyciel akademicki zatrudniony po raz pierwszy bezpośrednio po studiach w szkole wyższej otrzymuje jednorazowo zasiłek na zagospodarowanie w wysokości dwumiesięcznego należnego mu wynagrodzenia zasadniczego.

2. Zasiłek, o którym mowa w ust. 1, podlega zwrotowi, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy nastąpi na wniosek pracownika lub z jego winy przed upływem trzech lat

pracy. W uzasadnionych wypadkach rektor szkoły, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, może zwolnić pracownika w całości lub części od obowiązku zwrotu zasiłku.

Art. 191. Pracownikom szkoły, także po przejściu na emeryturę lub rentę inwalidzką, jak również ich współmałżonkom, przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi taryfowej przy przejazdach kolejami na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

Art. 192. 1. W szczególnych wypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu nauczania, nauczycielom akademickim może być zlecone prowadzenie zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych. Ilość tych godzin nie może przekraczać $\frac{1}{3}$, a za zgodą pracownika — $\frac{2}{3}$ obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych.

2. Kobiety w ciąży oraz wychowującej dziecko do lat czterech nie można zatrudniać w godzinach ponadwymiarowych bez jej zgody.

Art. 193. Zasady zatrudniania w szkole cudzoziemców na stanowiskach nauczycieli akademickich oraz ich prawa i obowiązki określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, wydanego po zasięgnięciu opinii Rady Głównej i w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

Art. 194. Tryb postępowania w sprawach, o których mowa w niniejszym rozdziale, określa statut szkoły.

Rozdział 6

Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli akademickich.

Art. 195. Nauczyciele akademicy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie uchybiające godności nauczyciela akademickiego, naruszające normy współżycia społecznego, lub za rażące naruszenie swoich obowiązków.

Art. 196. 1. Karami dyscyplinarnymi wymierzonymi przez komisje dyscyplinarne są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z pozbawieniem na okres jednego roku do pięciu lat prawa pełnienia funkcji kierowniczych w szkole,
- 4) nagana z ostrzeżeniem,
- 5) zwolnienie z pracy.

2. Za przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi rektor szkoły może ukarać nauczyciela akademickiego upomnieniem na piśmie.

3. Na wniosek pracownika ukaranego upomnieniem sprawa rozpoznawana jest przez komisję dyscyplinarną w zwykłym trybie. W takim wypadku komisja może podtrzymać karę upomnienia.

Art. 197. 1. W sprawach dyscyplinarnych nauczycieli akademickich orzekają:

- 1) w pierwszej instancji — komisje dyscyplinarne szkół,
- 2) w drugiej instancji — komisja dyscyplinarna przy Radzie Głównej.

2. Komisja dyscyplinarna pochodzi z wyboru. Tryb wyboru określa statut szkoły.

3. Komisję dyscyplinarną przy Radzie Głównej powołuje Rada na wniosek jej przewodniczącego.

Art. 198. 1. Rzeczników dyscyplinarnych powołuje:

- 1) dla postępowania w pierwszej instancji — rektor szkoły spośród pracowników szkoły,
- 2) dla postępowania w drugiej instancji — Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki spośród pracowników szkół.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie rektora szkoły lub Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki i informuje ich następnie o dokonanych ustaleniach.

3. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje rzecznik dyscyplinarny, a zatwierdza rektor szkoły lub Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. W razie odmowy zatwierdzenia postanowienia rzecznika dyscyplinarnego, rektor szkoły lub Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki może polecić innemu rzecznikowi wniesienie wniosku o ukaranie. Powtórne postanowienie rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania wyjaśniającego nie podlega zatwierdzeniu przez rektora lub Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

4. Senat szkoły lub Rada Główna mogą zobowiązać rektora lub Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki do zlecenia rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i przedstawienia senatowi lub Radzie Głównej dokonanych ustaleń.

Art. 199. 1. W toku postępowania wyjaśniającego oraz po wniesieniu wniosku o ukaranie do komisji dyscyplinarnej komisja ta — na wniosek rzecznika dyscyplinarnego — może zawiesić pracownika szkoły w pełnieniu obowiązków służbowych, jeżeli przemawia za tym powaga i wiarygodność zarzutów lub gdy dalsze pełnienie przez obwinionego tych obowiązków utrudniałoby wyjaśnienie sprawy.

2. Po wniesieniu wniosku o ukaranie do komisji dyscyplinarnej komisja ta może również bez wniosku rzecznika dyscyplinarnego zastosować zawieszenie pracownika w pełnieniu obowiązków służbowych.

3. Zawieszenie pracownika w pełnieniu obowiązków służbowych nie może trwać dłużej niż sześć miesięcy, chyba że przeciwko obwinionemu toczy się postępowanie karne, w związku z którym postępowanie dyscyplinarne zostało zawieszone. W takim wypadku zawieszenie może trwać aż do prawomocnego zakończenia postępowania karnego.

4. Od decyzji o zawieszeniu przysługuje obwinionemu odwołanie do komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej.

Art. 200. 1. Komisje dyscyplinarne dla pracowników szkół są niezależne w zakresie orzekania.

2. Wszczęcie postępowania przez inny organ oraz wynik postępowania przeprowadzonego przed innym organem nie stanowią przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko pracownikowi szkoły o ten sam czyn.

3. Komisje dyscyplinarne dla pracowników szkół nie są związane orzeczeniami lub decyzjami innych organów.

Art. 201. Obwiniony ma prawo do korzystania z pomocy obrońcy wybranego spośród pracowników szkół.

Art. 202. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie sześciu miesięcy od dnia powzięcia wiadomości przez organy szkoły, wymienione w art. 33 ust. 2, o wykroczeniu dyscyplinarnym, jak też po upływie lat trzech od popełnienia wykroczenia.

2. Jeżeli wykroczenie dyscyplinarne jest zarazem przestępstwem, okres przedawnienia pokrywa się z okresem przedawnienia ścigania za to przestępstwo.

3. Ustanie zatrudnienia w szkole po popełnieniu wykroczenia nie stoi na przeszkodzie wszczęciu postępowania dyscyplinarnego.

Art. 203. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej następuje z urzędu:

- 1) po upływie trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu upomnieniem lub naganą,
- 2) po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu naganą z ostrzeżeniem,
- 3) po upływie pięciu lat od wykonania kary, o której mowa w art. 196 ust. 1 pkt 3.

2. Organ, który orzekł karę dyscyplinarną, może po upływie dwóch lat od uprawomocnienia się orzeczenia, na wniosek ukaranego lub rzecznika dyscyplinarnego, orzec zatarcie kary.

3. Kara dyscyplinarna zwolnienia z pracy może być zatarta przez komisję dyscyplinarną przy Radzie Głównej, na wniosek ukaranego lub rzecznika dyscyplinarnego, po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 204. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej oraz związków zawodowych, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego i wykonania kar dyscyplinarnych oraz ich zatarcia.

Rozdział 7

Inni pracownicy szkoły.

Art. 205. Pracowników wymienionych w art. 130 ust. 3 zatrudnia się na podstawie umowy o pracę. Umowy o pracę zawiera rektor szkoły lub upoważniony przez niego organ, na wniosek kierownika właściwej jednostki organizacyjnej szkoły.

Art. 206. 1. Pracownikami naukowo-technicznymi są osoby zatrudnione w szkole przy wykonywaniu zadań specjalistycznych.

2. Do obowiązków pracowników naukowo-technicznych należy w szczególności:

- 1) uczestniczenie w pracach badawczych oraz wykonywanie prac pomocniczych przy badaniach naukowych,
- 2) pomoc w przygotowywaniu i prowadzeniu zajęć dydaktycznych,
- 3) wykonywanie prac usługowo-badawczych (doświadczalnych, inżynierskich, leczniczych i innych).

3. Do obowiązków pracowników naukowo-technicznych z zakresu ochrony patentowej należy prowadzenie całokształtu prac związanych z ochroną własności intelektualnej i wynalazczości.

Art. 207. 1. Pracownicy naukowo-techniczni są zatrudniani w szkole na stanowiskach:

- 1) starszego specjalisty lub rzecznika patentowego,
- 2) specjalisty,
- 3) młodszego specjalisty.

2. Na stanowisku starszego specjalisty lub rzecznika patentowego może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom magistra, magistra inżyniera, inżyniera, lekarza lub dyplom równorzędny oraz wykazała się osiągnięciami zawodowymi.

3. Na stanowisku specjalisty można zatrudnić osobę, która posiada dyplom magistra, magistra inżyniera, inżyniera, lekarza lub dyplom równorzędny oraz odbyła odpowiedni staż zawodowy.

4. Na stanowisku młodszego specjalisty można zatrudnić osobę, która posiada dyplom magistra, magistra inżyniera, inżyniera, lekarza lub dyplom równorzędny.

5. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej i w porozumieniu ze związkami zawodowymi, określa szczegółowe warunki, którym powinny odpowiadać osoby zatrudniane na stanowiskach wymienionych w ust. 1, jak również czas pracy i zasady wynagradzania pracowników naukowo-technicznych.

Art. 208. 1. Pracownikami inżyniersko-technicznymi są osoby zatrudniane w szkole przy wykonywaniu zadań pomocniczych w zakresie badań naukowych oraz nauczania.

2. Do obowiązków pracowników inżyniersko-technicznych należy w szczególności:

- 1) wykonywanie prac usługowo-badawczych (doświadczalnych, inżynierskich, leczniczych i innych),
- 2) pomoc w przygotowywaniu zajęć dydaktycznych,
- 3) wykonywanie prac pomocniczych przy badaniach naukowych.

Art. 209. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej i w porozumieniu ze związkami zawodowymi, określa stanowiska pracowników inżyniersko-technicznych zatrudnianych w szkołach, szczegółowe warunki, którym powinny odpowiadać osoby zatrudniane na tych stanowiskach, oraz czas pracy i zasady wynagradzania pracowników inżyniersko-technicznych.

Art. 210. 1. Pracownicy służby bibliotecznej są zatrudniani w szkole na stanowiskach:

- 1) kustosza,
- 2) starszego bibliotekarza,
- 3) bibliotekarza,
- 4) młodszego bibliotekarza,
- 5) pomocnika bibliotekarza,
- 6) starszego magazyniera bibliotecznego,
- 7) magazyniera bibliotecznego.

2. Dokumentaliści służby informacji naukowej są zatrudniani w szkole na stanowiskach:

- 1) starszego dokumentalisty,
- 2) dokumentalisty,
- 3) młodszego dokumentalisty,
- 4) starszego technika dokumentalisty,
- 5) technika dokumentalisty,
- 6) młodszego technika dokumentalisty.

3. Kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk wymienionych w ust. 1 i 2, zasady zatrudniania i wynagradzania osób zatrudnianych na tych stanowiskach określają odrębne przepisy.

Art. 211. Wykaz stanowisk, na których zatrudniani są w szkole pracownicy informatyki, oraz warunki, jakim powinny odpowiadać osoby zatrudnione na tych stanowiskach, czas pracy i zasady ich wynagradzania, określa Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej i w porozumieniu ze związkami zawodowymi.

Art. 212. 1. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej i w porozumieniu ze związkami zawodowymi, ustala tabelę stanowisk określonych w art. 130

ust. 3 pkt 5, kwalifikacje do zajmowania tych stanowisk, czas pracy oraz szczegółowe zasady zatrudniania i wynagradzania tych pracowników.

2. Tabelę stanowisk dla pracowników określonych w art. 130 ust. 3 pkt 4 i 6, kwalifikacje wymagane do zajmowania poszczególnych stanowisk, szczegółowe zasady zatrudniania i wynagradzania tych pracowników oraz ich uprawnienia socjalne określają odrębne przepisy bądź układy zbiorowe pracy.

Dział V

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 213. W ustawie z dnia 29 marca 1962 r. o zgromadzeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 89 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 1 pkt 6 skreśla się,
- 2) w art. 3 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1; w artykule tym dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepisów ustawy nie stosuje się do zgromadzeń studenckich odbywanych na terenie szkoły wyższej na zasadach określonych w art. 129 ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 14, poz. 113).”

Art. 214. W ustawie z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach i tytułach naukowych (Dz. U. z 1973 r. Nr 32, poz. 192) w art. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W odniesieniu do jednostek organizacyjnych szkół wyższych kompetencje Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki przysługują Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.”

Art. 215. W ustawie z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. z 1973 r. Nr 32, poz. 190) w art. 54 w ust. 1 wyrazy: „oraz przepisy ustawy — Karta praw i obowiązków nauczyciela” skreśla się.

Art. 216. 1. Rada Główna, Rada Wyższego Szkolnictwa Artystycznego, Rada Wyższego Szkolnictwa Medycznego i Rada Wyższego Szkolnictwa Kultury Fizycznej ukonstytuują się w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. W celu przeprowadzenia pierwszych wyborów do Rady Głównej dotychczasowa Rada Główna Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki określi liczbę elektorów proporcjonalnie do liczby profesorów i docentów posiadających stopień doktora habilitowanego, zatrudnionych w szkołach, oraz doktorów w poszczególnych typach szkół i określi procedurę wyborów na zasadach, o których mowa w art. 18 ust. 1—3.

3. Na listę kandydatów na członków Rady Głównej mogą być zgłoszone tylko osoby, którym przysługuje bierne prawo wyborcze.

4. Wybory odbywają się w głosowaniu tajnym.

5. Do czasu ukonstytuowania się Rady Głównej, Rady Wyższego Szkolnictwa Artystycznego, Rady Wyższego Szkolnictwa Medycznego i Rady Wyższego Szkolnictwa Kultury Fizycznej w nowym składzie — przewidziane w ustawie funkcje tych organów pełnią odpowiednio rady powołane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 217. 1. Właściwe organy szkół, w okresie jednego roku od dnia wejścia w życie ustawy, uchwalą wymagane jej przepisami statuty i regulaminy.

2. Do dnia wejścia w życie nowych statutów i regulaminów obowiązują postanowienia dotychczasowych statutów i regulaminów w zakresie, w którym nie są one sprzeczne z ustawą.

3. W szkołach nie posiadających w dniu wejścia w życie ustawy statutów i regulaminów w sprawach, w których ustawa odsyła do postanowień statutów i regulaminów, w okresie ustalonym w ust. 2 stosuje się zasady ukształtowane dotychczasową praktyką, jeżeli nie są one sprzeczne z ustawą.

4. W razie wątpliwości co do obowiązywania postanowień dotychczasowych statutów i regulaminów oraz zasad praktyki działania organów szkoły, wątpliwości te rozstrzyga senat szkoły.

Art. 218. 1. Szkoły wyższe podlegające przepisom ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1973 r. Nr 32, poz. 191) od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy są szkołami wyższymi w rozumieniu tej ustawy.

2. Wnioski zgłoszone, a nie rozpatrzone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dotyczące tworzenia, łączenia, przekształcenia lub zniesienia szkoły oraz zmiany jej struktury wewnętrznej, podlegają rozpatrzeniu i załatwieniu na zasadach i w trybie określonym w tej ustawie.

3. Samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego, utworzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie dotychczasowych przepisów, oraz jednostki organizacyjne szkół, utworzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów o współpracy szkół wyższych z jednostkami gospodarki społecznej, działają na podstawie nadanych im statutów. Przepisy art. 217 ust. 3 i 4 w odniesieniu do tych jednostek organizacyjnych szkół stosuje się odpowiednio.

Art. 219. 1. Istniejące filie szkół stają się, z zachowaniem przepisu art. 27, zamiejscowymi wydziałami szkół albo ulegają likwidacji z zachowaniem okresów umożliwiających dokończenie prowadzonej przez nie działalności dydaktycznej.

2. Decyzje w sprawach określonych w ust. 1 podejmuje właściwy minister w porozumieniu z Radą Główną.

Art. 220. 1. Organy kolegalne szkół, działające w dniu wejścia w życie ustawy, zachowują kadencję, na którą zostały wybrane, po dostosowaniu swoich składów do wymogów niniejszej ustawy.

2. Organy jednoosobowe szkół, powołane przed dniem wejścia w życie ustawy, pełnią swe funkcje do końca terminu ustalonego w akcie wyboru lub powołania, również wówczas, gdy nie spełniają wymogów przewidzianych w niniejszej ustawie.

Art. 221. Do spraw dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy, chyba że przepisy niniejszej ustawy są korzystniejsze dla obwinionego.

Art. 222. Osoby, które nie posiadając stopnia naukowego doktora habilitowanego zajmują w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowisko docenta, zachowują to stanowisko.

Art. 223. Sluchacze studiów doktoranckich mają prawo ukończyć te studia w dotychczasowym trybie i z zachowaniem posiadanych uprawnień.

Art. 224. 1. Do stosunków pracy powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.

2. Stosunek pracy pracowników naukowo-dydaktycznych, zajmujących stanowisko asystenta-stażysty, asystenta i starszego asystenta, powstały na podstawie przepisów dotychczasowych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przekształca się w stosunek pracy z mianowania na czas określony zgodnie z przepisami art. 164 ust. 1—3, 7 i 8. Okres zatrudnienia na stanowiskach określonych art. 164 ust. 2 i 3 oblicza się łącznie na podstawie przepisów dotychczasowych i przepisów niniejszej ustawy.

3. Stosunek pracy pracownika naukowo-dydaktycznego zajmującego stanowisko adiunkta, powstały na podstawie przepisów dotychczasowych, przekształca się z dniem 1 października 1982 r. w stosunek pracy z mianowania na czas określony zgodnie z przepisem art. 164 ust. 4 niniejszej ustawy.

4. Stosunek pracy pracowników naukowo-badawczych powstały na podstawie przepisów dotychczasowych przekształca się z dniem 1 października 1982 r. w stosunek pracy z mianowania na stałe (art. 161) lub na czas określony (art. 164) odpowiednio do stanowiska zajmowanego przez pracownika naukowego.

Art. 225. Spory o roszczenia ze stosunku pracy pracowników naukowo-dydaktycznych, niezależnie od formy nawiązania stosunku pracy, podlegają rozpoznaniu w trybie przewidzianym w Kodeksie pracy.

Art. 226. Pracownicy otrzymujący nagrody jubileuszowe według dotychczasowych przepisów zachowują to prawo do czasu wprowadzenia nagród przewidzianych w art. 188.

Art. 227. Do rent i emerytur, do których prawo zostało stwierdzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przepis art. 159 tej ustawy stosuje się od dnia 1 stycznia 1983 r.

Art. 228. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie pozostają w mocy przepisy dotychczasowych aktów wykonawczych, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami tej ustawy.

Art. 229. 1. Do szkół wyższych nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. z 1973 r. Nr 32, poz. 190).

2. Uprawnienia przewidziane w ustawie, o której mowa w ust. 1, dla Ministra Obrony Narodowej, w odniesieniu do szkół wyższych resortu spraw wewnętrznych przysługują Ministrowi Spraw Wewnętrznych, uprawnienia przewidziane dla Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego przysługują odpowiednio Radzie Wyższego Szkolnictwa Resortu Spraw Wewnętrznych.

Art. 230. 1. Przepisów działu IV niniejszej ustawy nie stosuje się do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wyznaczonych do wykonywania zadań poza wojskiem, na stanowiskach nauczycieli akademickich w studium wojskowym szkoły albo w innych jednostkach organizacyjnych tej szkoły.

2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, może być nadany tytuł honorowy „Zasłużony Nauczyciel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” i „Medal Komisji Edukacji Narodowej”.

Art. 231. Ilekroć w ustawie jest mowa o właściwym ministrze, rozumie się przez to ministra (kierownika centralnego organu administracji państwowej) sprawującego nadzór nad działalnością szkoły.

Art. 232. Traca moc:

- 1) ustawa z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1973 r. Nr 32, poz. 191),
- 2) ustawa z dnia 29 marca 1962 r. o wyższych szkołach artystycznych (Dz. U. z 1969 r. Nr 6, poz. 48 i z 1973 r. Nr 12, poz. 89),
- 3) ustawa z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. Nr 16, poz. 114, z 1973 r. Nr 12, poz. 89, z 1977 r. Nr 11, poz. 43 i z 1982 r. Nr 3, poz. 19) w zakresie dotyczącym nauczycieli akademickich zatrudnionych w szkołach wyższych.

Art. 233. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1982 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *E. Duda*